Naš tednik Koroška

kulturno - politično glasilo - svetovnih in domačih dogodkov

4. leto / številka 46 — V Celovcu, dne 13. novembra 1952 — Cena 1 šiling

BLAGO

za plašče, obleke, kostume vedno najnovejše, **poceni** in **dobro** v največji izbiri samo v trgovini

Umschaden

Celovec-Klagenfurt, Am Fleischmarkt

„Manj besed, več dejanj"

Na gornje besede hrvaškega pesnika Preradoviča smo se morali spomniti, ko smo prebirali te dni, po končanih predsedniških volitvah v Združenih državah Severne Amerike, časopisna poročila o izidu volitev.

Predvsem se svet vprašuje, kako je bilo mogoče, da je DwightEisenhower, kandidat republikanske stranke, ki je bila že 20 let v opoziciji in v znatni manjšini, dobil okrog 6 milijonov glasov več kakor pa kandidat dosedanje vladne stranke. Kaj je pripeljalo volivce, da na tako viden in odločen način izrazijo zaupanje kandidatu republikanske stranke?

Predvsem je bila na prvem mestu gotovo osebnost generala D. Eisenhowerja, ki je gotovo najbolj priljubljena osebnost v Združenih državah. Nobena agitacija proti njemu in ne propaganda nista mogli zmanjšati te velike priljubljenosti. Tudi nasprotni nasvet predsedstva delavskih zvez ni mogel odvrniti delavskih množic, da ne bi v velikem in odločilnem številu izrazile svojega zaupanja kandidatu one stranke, o kateri so njeni nasprotniki izjavljali, da hoče delavcem zmanjšati in odvzeti njihove, tekom desetletij pridobljene pravice.

Iz tega glasovanja se izraža predvsem veliko zaupanje do novega predsednika, da bo znal doseči zmago pri zagotovitvi miru, kakor je znal doseči zmago v drugi svetovni vojni proti nacizmu.

Ogromna večina ameriških volivcev je torej izrazila svoje prepričanje, da ne veruje več obilici besed o zagotovitvi stalnega miru, o koncu vojne na Koreji, o zmanjšanju vpliva komunizma, o zagotovitvi dela. Besed je bilo že dosti, treba je dejanj z vidnim uspehom.

Kakor so ameriški volivci s svojim glasom želeli od novega predsednika več dejanj pa manj besed, tako moramo presojati vpliv izida teh volitev na svetovni položaj in na razmere v vsaki posamezni državi, ki je odvisna v večji ali manjši meri v političnem, vojaškem ali pa gospodarskem oziru od Združenih držav Severne Amerike.

In katera država na svetu danes ni odvisna v enem ali drugem oziru od Združenih držav? Še posebej: Katera država v zapadnem bloku držav more voditi svojo gospodarsko ali vojaško politiko brez oziра na Združene države? — Svet je danes razdeljen v dva dela, v dva tabora in Združene države so najmočnejša sila onega tabora, ki načelno odklanja diktaturo vsake vrste. Hladna vojna, ki traja že nekaj let med obema taboroma, je samo še povečala v človeštvu hrepenenje po miru. Zato se pa tudi vsi sprašujejo: Ali bo imel novi predsednik Združenih držav v sebi tako silo, da bo vso svojo energijo zastavil za dosego miru in samo za mir?

Ameriški volivci so izrazili prepričanje, da bo Eisenhower to hotel in tudi zmogel. Iz njegovega prepričanja, ki ga je izrazil večkrat med volilno borbo, da bo z vso silo delal za ohranitev svobode in da je odločen nasprotnik kakršnegakoli totalitarizma in vsake diktature, pa moramo sklepati, da bo novi predsednik v dosego trajnega miru tudi zastavil vse svoje sile. Pri tem pa bo seveda zahteval, da odločno sodelujejo tudi drugi narodi.

Kot predsednik Združenih držav bo združeval Eisenhower v eni osebi tako mero pooblastil in moči, kakor je nima noben drug predstavnik demokratičnega sveta. Zato je zelo verjetno, da bo v bodoče malo manj govorjenja o želji delati za mir in da bo treba več dokaza o iskrenosti te želje. Zato bo gotovo zahteval novi predsednik hitrejšo izvedbo organizacije obrambe svobodnega sveta in bodo pri tem morali tudi narodi v Zapadni Evropi več žrtvovati sami in ne samo računati na ameriško pomoč.

Ker je pri organizaciji obrambe nujno potrebno dobro urejeno gospodarstvo, bo ena prvih zahtev tudi ureditev gospodarskih razmer v vsem svobodnem svetu, tako tudi v Evropi. Teh urejenih gospodarskih razmer pa si ne moremo zamisliti brez večje skupnosti med narodi Evrope. Zato bo gotovo tudi zahteva nove vlade Združenih držav večje sodelovanje in večja enotnost med narodi Evrope, kar naj bi čim preje pripeljalo do Združenih evropskih držav.

Avstrija je del zapadnega sveta. Zvezni podkancler dr. Schärf je na zborovanju socialistične stranke dejal, da je imela doslej vladna koalicija v Avstriji lahko življenje, ker je živela od zunanje pomoči. To pomoč bo gotovo Avstrija dobivala od Amerike tudi še v naprej. Toda ne brezpogojno. Ta pogoj pa bo: več dejanj, manj besed.

Koroški deželni zbor

Za torek, dne 11. novembra, je bila sklicana seja koroškega deželnega zbora. Dve sta bili glavni točki te seje:

1. Sklepanje o proračunu za leto 1953.
2. Razpust sedanjega deželnega zbora in razpis novih volitev.

Proračun za leto 1953

Predlog rednega proračuna, ki ga je sestavil deželni svetnik Pabst, predvideva 226,977.600 šil. dohodkov in 231,899.900 šilingov izdatkov; primanjkljaj znaša torej 4,982.300 šilingov. — Poleg tega rednega proračuna je še izredni proračun, ki predvideva 3,250.000 šilingov dohodkov in pa 12,900.000 šilingov izdatkov.

Posamezne postavke predloga proračuna so v glavnem iste kakor so v tekočem deželnem proračunu.

Predlog proračuna je bil z raznimi predlogi, ki so jih stavile skupine deželnih poslancev posameznih strank, izročen finančnemu odseku deželnega zbora, da o njem razpravlja in nato stavi predlog deželnemu zboru za njegovo prihodnjo sejo.

Razpust deželnega zbora

Sedanji deželni zbor je bil izvoljen novembra meseca leta 1949 za štiri leta. Delovna doba bi potekla torej deželnemu zboru v jeseni leta 1953. Ker pa je bil državni zbor predčasno razpuščen in bi bili stroški za ločene volitve veliki, je deželni zbor na predlog vseh treh vladnih strank v koroškem deželnem zboru sklenil, da naj bo deželni zbor predčasno razpuščen. Deželna vlada je pooblaščena, da razpiše nove volitve v koroški deželni zbor na isti dan, kakor so volitve v državni zbor. **Volitve v koroški deželni zbor** bodo torej tudi **v nedeljo, dne 22. februarja 1953.**

Volitve v Zapadni Nemčiji

V nedeljo, dne 9. novembra, so bile volitve v deželne zbore ter v okrajne in občinske zastope treh pokrajin v Zapadni Nemčiji. Te pokrajine so: Severno Porenje-Westfalsko, Porenje-Ffalz in pa Spodnja Saška.

Glavne stranke, ki so postavile svoje kandidatne liste za te volitve so bile: Krščansko-demokratska zveza, socialni demokrati, napredna nemška stranka in pa komunisti.

V Severnem Porenju so bili doslej najmočnejša stranka krščanski demokrati. Pri nedeljskih volitvah so napredovali za 4 odstot. socialni demokrati, nazadovali pa so z 1 odstot. krščanski demokrati in so sedaj najmočnejša stranka socialni demokrati, ki imajo za približno pol odstotka več glasov kakor pa krščanski demokrati.

V Dolnjem Porenju (Pfalz) so krščanski demokrati obdržali večino in imajo za 5.5 odstotkov več glasov kakor socialisti.

Na Spodnjem Saškem je dobil večino takozvani blok desničarskih strank, ki združuje poleg krščanskih demokratov še štiri druge stranke.

V splošnem so vse stranke obdržale dosedanje število glasov, v Severnem Porenju so napredovali najbolj socialni demokrati in pa nemška napredna stranka, povsod pa so izgubili komunisti več kot polovico dosedanjih glasov.

Trygve Lie odstopil

Glavni tajnik Organizacije združenih narodov, Trygve Lie, je sporočil glavni skupščini te organizacije, da odstopi. Kot razlog svojega odstopa je navedel Trygve Lie, da je mogoče njegova oseba ovira pri dosegi premirja na Koreji.

Ko so bile leta 1950 volitve glavnega tajnika, je Sovjetska zveza nasprotovala izvolitvi Trygve Lie-a. Ko pa je bil ta na takratni glavni skupščini izvoljen, je izjavil zastopnik Sovjetske zveze, da izvolitve Trygve Lie-a Sovjetska zveza ne bo priznala.

Takrat — leta 1950 — je predlagala Sovjetska zveza za generalnega tajnika Organizacije združenih narodov sedanjega poslanika Filipinov v USA, Romula. Tega bodo sedaj verjetno predlagali zastopniki Združenih držav, Velike Britanije in Francije. Vprašanje pa je, če bo sedaj z njim zadovoljen tudi Andrej Višinski, zunanji minister Sovjetske zveze.

AVSTRIJA NA DNEVNEM REDU

Brazilski zunanji minister Joao Neves da Fontoura je ponovno predlagal glavni skupščini Združenih narodov, da razpravlja o avstrijskem vprašanju in da vzpostavi popolno neodvisnost Avstrije.

Kakor znano je glavna skupščina že sprejela prejšnji brazilski predlog zaradi razpravljanja avstrijskega vprašanja in je to 6. točka dnevnega reda, ki bo prišla na vrsto verjetno sredi meseca decembra.

Zaradi razpravljanja avstrijskega vprašanja na seji glavne skupščine Združenih narodov bo odpotoval v New York začetkom meseca decembra avstrijski zunanji minister dr. Karel Gruber.

IZ JUGOSLAVIJE

V britanski poslanski zbornici je sporočil državni podtajnik, da je sprejel maršal Tito povabilo, da uradno obišče London. — Verjetno bo odpotoval Tito v London začetkom meseca aprila 1953.

V Jugoslaviji se mudi na obisku bivši belgijski ministrski predsednik in predsednik belgijske socialistične stranke, Paul Spaak. Ta je na časnikarski konferenci v torek, dne 11. novembra, v Beogradu med drugim izjavil, da popolnoma odgovarja smislu zapadnih socialističnih organizacij želja maršala Tita po ožjem sodelovanju jugoslovanske komunistične stranke s socialističnimi strankami svobodnega sveta.

KRATKE VESTI

Britanska vlada je sporočila avstrijski vladi, da z dnem 5. novembra letos **ne smatra Avstrije več kot sovražnega ozemlja.** V zvezi s to izjavo bodo dobili avstrijski državljani v Vel. Britaniji vrnjeno premoženje, ki jim je bilo med vojno zaplenjeno.

Na glavni skupščini Organizacije združenih narodov v New Yorku ne bodo začeli z **razpravo o avstrijskem vprašanju,** ki je kot 6. točka na dnevnem redu, pred prvo polovico meseca decembra.

Tudi za leto 1953 so določeni **zasedbeni stroški** za vsako izmed štirih zasedbenih sil **v Avstriji na 151 milijonov šilingov,** torej skupno na 604 milijone šilingov. Amerikanci pa njim določene vsote ne uporabijo.

Po sporočilu prosvetnega ministrstva bodo **letošnje božične počitnice** na vseh srednjih in njim enakovrednih šolah od 24. decembra 1952 do 6. januarja 1953. Vendar pa morejo ravnatelji šol dovoliti, da odidejo učenci na počitnice že 23. decembra in se vrnejo šele 7. januarja.

Koncem oktobra je bilo v **Avstriji 127.442 brezposlenih,** od tega 64.696 moških. V mesecu oktobru je narastlo število brezposlenih za 11.140. Na Koroškem je bilo koncem oktobra 4.769 brezposlenih, to je za 2.315 več kakor pa lansko leto ob istem času.

Povprečno je znašala **potrošnja sladkorja** v lanskem letu za vsakega prebivalca v Avstriji 27.5 kg, na Koroškem in na Predarlskem pa 28 kg. Med vojno in po vojni ta količina ni dosegla niti 12 kg.

Na Tirolskem, Salzburškem, Severnem Štajerskem in po Zg. Avstriji je divjal koncem preteklega tedna **silen vihar z dežjem in snegom.** Mestoma je zapadlo že po pol metra do 1 meter snega.

Avstrijska vlada je zahtevala **pojasnila pri zapadno-nemški vladi,** ker je nemški pravosodni minister dr. Dehler na nekem govoru dejal, da se v Avstriji vladna črnordeča koalicija masti ob nemškem premoženju.

Upravne volitve v štirinajstih občinah **goriške pokrajine,** med katerimi je tudi mesto Gorica, bodo v nedeljo, dne 14. decembra t. l.

Silen potres, katerega središče je bilo najbrž na sovjetskem polotoku Kamčatka, je na **otokih severnega Tihega oceana** povzročil velike poplave. Valovi so bili po več metrov visoki.

Po načrtu Evropske obrambne zveze naj bi prispevala v to zvezo **Zapadna Nemčija skupno 12 divizij ali okrog 500.000 mož.** Od tega 40 generalov, 20.000 oficirjev, 360.000 kopenske vojske, 60.000 letalcev (za 1.300 letal) in 80.000 mož za upravno in tehnično službo.

Za predsednika skupine poslancev **angleške delavske stranke** (Labour Party) je bil ponovno soglasno izvoljen bivši ministrski predsednik Clement Attlee. Za podpredsednika kandidirata dosedanji podpredsednik Herbert Morrison in pa vodja opozicije v laburistični stranki, Aneurin Bevan.

V Moskvi je bila ob priliki **35. obletnice oktobrske revolucije** velika parada na Rdečem trgu. Parade se je udeležil med drugimi tudi Stalin, govoril pa je maršal Timošenko. — Na komunističnem kongresu v Zagrebu pa je Milovan Djilas izjavil, da so v Moskvi izdali ideje oktobrske revolucije, ki so ostale čiste samo še v Jugoslaviji.

V starosti 78 let je **umrl prvi predsednik države Izrael, dr. Kajm Weizmann.** Rojen je bil Weizmann v Rusiji, študiral je v Nemčiji in Švici, postal je profesor v Angliji, kjer je ustanovil vsejudovski pokret, ki je bil podlaga ustanovitve samostojne judovske države.

V Mehiki je polno zaseden **avtobus,** ko je hotel prehiteti drug avto, **zavozil preko cestnega roba** in se večkrat prevrnil. Mrtvih je 20 oseb, 32 pa težko ranjenih.

Politični teden

Po svetu . . .

Velik svetovno-politični dogodek je za nami. Novi predsednik Združenih držav ameriških je general Eisenhower. Zmagal je na volitvah s številnejšo večino kot pa so jo napovedovali celo njegovi pristaši. 20. januarja 1953 bo nastopil svoje službeno mesto. Do takrat bo stalen Trumanov gost, saj ga je Truman povabil na posvete, do takrat bo obiskal tudi Korejo, saj je obljubil ameriškemu narodu, ki ga je izvolil za predsednika, da bo to njegova prva pot in obenem začetek konca korejske vojne.

„Kar nas kot ameriške državljane druži, je močneje kot to, kar nas kot politični stranki loči"

To je Eisenhowerju v pozdravni brzojavki sporočil njegov premagani tekmec, kandidat demokratske stranke, guverner Stevenson. Če k temu še prištejemo Eisenhowerjeve izjave med volilnim bojem, „da je izolacionizem mrtev", da ne bo rušil socialnih ustanov, katere je prinesla doba Roosevelta in Trumana", potem je mogoče reči, da je izid zadnjih volitev prinesel predvsem osebne spremembe in v zelo majhni meri spremembe tako notranje kot zunanje-politične linije.

Volilni izgledi so bili drugačni, kot pa jih je prikazovalo ameriško in za njim ostalo časopisje

Danes smo si v Evropi na jasnem, da je Eisenhower kot najuspešnejši vojskovodja in zmagovalec bil tudi najpriljubljenejši državljan USA. Meriti javno mnenje po časopisju tudi ni vedno pravilno. S tem ni rečeno, da je ameriško časopisje namenoma kaj prikrivalo — namreč velikansko prednost Eisenhowerja pred Stevensonom — to ne: vsa ameriška javnost pa je želela in zahtevala, naj bo volilni boj velik, kajti volitve ameriškega predsednika so od pradavnih časov slavnostni dogodek, nekakšen dokaz demokracije ustanovitelja Lincolna. Tako je tudi bilo in zdaj si moremo Evropci bistriti čelo ob vsem tem. Ameriško časopisje je pripovedovalo, da bo eden ali drugi kandidat zmagal z malenkostno večino. Večina Evropcev je menila, da bo Stevenson zmagal. To mnenje je pa bilo precej izraz želje, ker so mnogo pisali o tem, da bo Eisenhowerjeva zmaga prinesla ukinitev gospodarske pomoči Evropi.

„Ne darila, temveč poživitev trgovine in delavnosti"

Če je to Eisenhowerjevo načelo, ne more koncem koncev nič slabega pomeniti za Evropo. Več lastne produkcije in storilnosti, po domače povedano: denar naj gre za stroje, ki izdelujejo potrebščine, katere bomo mogli prodati . . . ne pa za upravni aparat . . . V tem bo verjetno nastopila sprememba v vprašanju gospodarske pomoči evropskim državam. Teh načelnih reorganizacij pa tudi Truman s svojimi demokrati ne bi mogel odkloniti.

Izvolitev Eisenhowerja je nedvomno v veliki meri zasluga sovjetske politike, ki je Trumanovo dokaj nestalno zunanjo politiko izrabila do zadnjega.

Zakaj je Eisenhower zmagal?

Ameriški narod ve sicer, da je pod vodstvom Roosewelta in Trumana dosegel največje uspehe na političnem in vojaškem polju. Če imajo Amerikanci vojaškega nasprotnika kot so imeli v zadnji vojni nacistično Nemčijo, so borben narod. Koreja pa je po ameriški mentaliteti bojišče, kjer glavnega nasprotnika sploh ni in vendar padajo tam ameriški vojaki v desettisočih. Nepotrebno bojišče torej. In Eisenhower je obljubil vrnitev ameriških vojakov s Koreje.

Napram glavnemu nasprotniku-komunizmu in nositelju tega gibanja, Sovjetski zvezi — je bilo premalo odločnosti. Tudi to je Eisenhower obljubil. Poleg vsega tega je obsojal koruptne razmere Trumanovega režima (kar zamore končno vsaka opozicionalna stranka).

Vojaško-politično gledamo, bo Eisenhower kot bivši poveljnik invazijske armade in po vojni poveljnik vojaških sil Atlantskega pakta, verjetno z vsemi silami pospeševal delo svojega naslednika Ridgwaya. V tem pogledu bi skoraj rekli, da je ideja Panevrope bliže svoji uresničitvi kot do sedaj. Mnogi seveda izražajo bojazen, da bo novi predsed. Združenih držav ameriških, ki je po poklicu vojskovodja, utegnil vendarle svetovni mir ogroziti s kakimi premalo premišljenimi odločitvami. Teh očitkov in bojazni se pa nedvomno tudi on zaveda. Kakor je Truman s svojo gospodarsko pomočjo Evropo rešil pred komunizmom, tako bo tudi Eisenhower znal kot dober poznavalec evropskih razmer Evropo ohraniti pred komunizmom. Končno pa čuti prav tako kot Truman, da je mogoče ekspanzivnost sovjetskega komunizma preprečiti le z dosego višjega blagostanja narodov svobodnega sveta in predvsem z odločnostjo, slonečo na oboroženi sili.

V Ameriki se bistveno torej ni nič spremenilo, novi časi zahtevajo pač nove može za jutri.

Seveda so vsi drugi dogodki na politični pozornici ostali v senci vsega tega. Zasedanje UNO glavne skupščine se je spet pričelo, oziroma nadaljevalo. Govoril je ameriški zunanji minister Acheson o Koreji in Višinski prav tako. Skoraj smešno je, da gre pri reševanju tega vprašanja zgolj za nekaj desettisoč vojnih ujetnikov, ki so se izjavili, da se nočejo vrniti v komunistično Kitajsko, katere pa ti zahtevajo in jih Amerikanci ne dajo. In med pogajanji o teh ujetnikih je na bojiščih padlo že na desettisoče vojakov na obeh straneh.

V tržaškem vprašanju je podoba, da je nastopilo spravnejše ozračje. Vzrok temu je nedvomno Edenov obisk v Beogradu. Takoj je bilo namreč iz raznih govorov jugoslovanskih politikov mogoče razumeti, da gre tudi pri manjšinskih vprašanjih za „socializem", kar je, po domače povedano, napoved, da je jugoslovanska vlada pripravljena na popuščanje, na kompromis z Italijo. Tudi De Gasperi ni ostal tiho. V dokaj spravljivem tonu je povedal, da je direkten sporazum med Jugoslavijo in Italijo o Trstu v interesu obeh držav in evropskega miru. Medtem je vodja tržaških strank, ki zastopajo zamisel samostojnosti tržaškega ozemlja, odšel na Dunaj, da bi pri nas našel pomoči za svoje ideje. Avstrijska vlada ima pa dokaj vezane roke in je mogla izjaviti le to, da ima Avstrija zanimanje zgolj za gospodarski pomen Trsta. Medtem pa je že tudi prišel na Dunaj italijanski državni tajnik. Njegov obisk je imel seveda prav nasproten namen od pravkar omenjenega.

Pa tudi vsa ta vprašanja spadajo v resor novega ameriškega predsednika, katerega čakajo številne in odgovorne naloge.

. . . in pri nas v Avstriji

Volitve v avstrijsko poslansko zbornico bodo, kakor je sedaj dokončno določeno, na nedeljo, dne 22. februarja 1953. Po razburjenju, ki je nastalo zaradi nekaterih postavk v predlogu proračuna za leto 1953, je nastalo premirje, nekako zatišje. Nobena od obeh vladnih strank si ne upa že sedaj začeti z volilnim bojem. Zato sta se dogovorili obe vladni stranki, da bosta začeli s pravo volilno propagando ne že takoj sedaj, ampak šele po božičnih praznikih, torej dne 7. januarja 1953. Ta dogovor je potrdil predsednik socialistične stranke dr. Schärf, za njim pa državni podtajnik Graf za OeVP. Ta je še dodal, da bo poizkušala OeVP voditi volilni boj brez velikega hrušča, brez preobilice letakov, brez demagogije, brez osebnega obrekovanja, torej stvarno in trezno.

Volilne skupine

Poleg glavnih dveh strank (OeVP in SPOe) se bodo volitev udeležili kot posebna skupina še komunisti. Vendar pa ti ne bodo verjetno šli v volilni boj pod tem pravim imenom, ampak pod imenom „Avstrijska ljudska opozicija — Oesterreichische Volksopposition"). Dokončno se bodo posamezne skupine dne 30. novembra na Dunaju izjavile, v koliko se bodo pridružile tej novi volilni komunistični organizaciji. — Za sedaj je gotovo, da bodo v tej volilni skupnosti: prava komunistična stranka (KPOe), levi socialisti (skupina dr. Scharf), demokratska unija (dr. Dobretsberger), nacionalna liga (Slavik) in pa posamezne komunistične organizacije.

Na drugi strani pa se pogajajo zastopniki VdU z nekaterimi skupinami za skupen volilni nastop in ta skupina, ki ima doslej v parlamentu 16 poslancev, računa na znaten porast števila glasov.

V sredo, dne 12. novembra, bo sklepala poslanska zbornica o začasnem proračunu za čas od 1. januarja do 31. maja 1953. Ta predlog začasnega proračuna se giblje v okviru letošnjega proračuna, ki znaša 18 milijard in 849 milijonov šilingov rednih izdatkov ter 652 milijonov šilingov izrednih izdatkov za investicije. Pet dvanajstin teh vsot je določenih kot izdatek za začasni proračun v prvih mesecih leta 1953.

Koncem tedna je bil na Dunaju letni kongres avstrijske socialistične stranke. Ob zaključku zborovanja so sprejeli resolucijo, ki obsega 10 točk in ki je gotovo namenjena predvsem za volilno propagando, četudi tega ne omenja, ampak je rečeno, da je to program socialistične stranke. V resoluciji so poudarjeni najpreje „visoki in idealni cilji socializma", nadalje demokracija, boj za svobodo in neodvisnost. Resolucija našteva nato socialistične zahteve, ki so predvsem: odprava kartelov, pravičen dohodek, zaposlitev, pravična socialna politika, zagotovitev pokojnine za vsakega, zgradba stanovanj, poenostavljenje javne uprave, zvišanje kmetijske proizvodnje, izločitev vsake protekcije in korupcije in demokratska vzgoja.

Kdor pazljivo brebere to resolucijo, bo našel v njej zahteve, katerih doslej socialistična stranka ni poizkušala povsod in vedno uveljaviti. Ali bo v bodoče drugače ali pa je vse preračunano samo za volitve.

Avstrija in sosedje

Pretekli teden se je mudil na Dunaju državni podtajnik v italijanskem zunanjem ministrstvu, Paolo Emilio Taviani. Ta se je razgovarjal, potem ko je najpreje obiskal zveznega predsednika, s kanclerjem Figlom, predvsem pa z zunanjim ministrom dr. Gruberjem o vprašanjih, ki zadevajo tako Avstrijo kakor Italijo. Državni podtajnik se je pritožil tudi, da avstrijsko časopisje ne kaže zadosti navdušenja za italijanske zahteve po Trstu. Upajmo pa, da to tudi v bodoče ne bo. Če hoče namreč časopisje zastopati avstrijske in ne italijanskih koristi, mora vsak priznati, da Trst nikakor ne spada k Italiji, da Trst spada k svojemu naravnemu in gospodarskemu zaledju. To pa je pri sedanjih razmerah najlažje doseči z ohranitvijo Svobodnega tržaškega ozemlja.

V bližini Maribora so se dne 3. novembra začeli razgovori o ureditvi malega obmejnega prometa in o ureditvi vprašanja vrnitve posestev avstrijskim dvolastnikom v obmejnem pasu. Ker bodo obravnavali pri tem vprašanje vsakega dvolastnika posebej, bodo gotovo pogajanja trajala vsaj do novega leta.

V Zagrebu je sprejel maršal Tito avstrijske časnikarje, ki so se mudili dalje časa na potovanju po Jugoslaviji. Besedilo razgovora še ni bilo objavljeno. V razgovoru je maršal Tito poudaril tudi, da bi bilo mogoče zlasti gospodarske odnose med Jugoslavijo in Avstrijo še znatno izboljšati.

Kongres v Zagrebu

Minuli teden je bil v Zagrebu VI. kongres komunistične stranke Jugoslavije. Kongres je začel maršal Tito z govorom, katerega je bral pet in pol ur in ki je obsegal nad 100 pisanih strani.

Kongres je spremenil naslov stranke, ki se zanaprej ne imenuje več KPJ, marveč **Zveza komunistov Jugoslavije.** Da bo sodelovanje z inozemstvom olajšano, je kongres komunistične stranke spremenil tudi naslov „Ljudska fronta" (bivša OF) v **„Socialistična zveza delovnih ljudi Jugoslavije".**

Maršal je v svojem govoru posebno poudaril, da so bile celice komunistične partije premalo aktivne proti vse močnejšemu klerikalnemu delu in verskemu vplivu v nekaterih krajih države, in to posebno v Sloveniji in Hrvatski.

Nujnost povezave z naprednimi gibanji v svetu, posebno s socialističnimi gibanji, so na kongresu ponovno naglašali.

Tudi koroški Slovenci smo bili na kongresu komunistične partije „zastopani". Slovenski poročevalec piše, da so koroške Slovence „zastopali": predstavnica slovenskih žena na Koroškem ga. Leni (verjetno tovarišica Olipic), predsednik demokratske stranke (ne fronte!) delovnega ljudstva Franc Petek in predsednik organizacije bivših partizanov Karel Prušnik.

Da bi slovenske koroške žene poslale na kongres **komunistične** partije svojo zastopnico, tega pač ne verjamemo, da pa je Demokratična fronta poslala svojega predsednika na kongres **komunistične** stranke, pa je tako značilno, da je vsak komentar odveč. Na Koroškem namreč ti gospodje trdijo, da s komunizmom nimajo nobenega opravka.

Državni in cerkveni pogreb

V št. 39 „Našega tednika" smo na 3. strani poročali o smrti slovenskega znanstvenika in predsednika „Slovenske akademije znanosti in umetnosti" v Ljubljani, dr. Frana Ramovša. Ta je umrl dne 16. septembra; v četrtek, dne 18. septembra, pa je bil pogreb na Žalah v Ljubljani.

V zvezi s tem pogrebom poroča „Hrvatski dom" v štev. 63. sledeče zanimive podrobnosti:

Pogreb univerzitetnega profesorja dr. Frana Ramovša je bil na državne stroške. — Dr. Ramovš je bil gotovo najboljši slovenski slavist. Razen tega pa je bilo znano o njem, da je bil tudi dober katolik in globoko veren. Toda njegov znanstven sloves je bil tako velik, da so morali njegovo sposobnost priznati tudi komunisti. Na pogrebu so bili zastopniki vlade in predstavniki kulturnega življenja v Sloveniji. Ker pa je bil to državni pogreb, ni smel biti na pogrebu tudi duhovnik. Vdova pokojnega je sicer zaprosila za cerkveni pogreb, toda oblasti prošnji niso ugodile, ker je „pogreb državni".

Ko pa je bil državni pogreb končan in so se uradni predstavniki razšli, je prišla spet k grobu vdova pokojnega profesorja s sinom in sorodniki v spremstvu duhovnika, ki je izvršil nato še cerkveni pogreb. Plemenita žena je tako spoštovala versko prepričanje pokojnega svojega moža, da je poskrbela tudi za cerkveni pogreb. — Njeno odločno in hrabro zadržanje je izzvalo priznanje v vsej Ljubljani.

Zamenjava komisarjev

Slovenski listi na Goriškem in Tržaškem poročajo o odhodu Branka Babiča iz Trsta. Kdo je ta gospod oziroma tovariš?

Branko Babič je bil kot „izgrajen" komunist iz Ljubljane poslan na Tržaško, da tam „organizira" tamkajšnje Slovence v Osvobodilni fronti. To se mu je samo deloma posrečilo. Tržaški Slovenci niso šli vsi v komunistično Osvobodilno fronto, ampak so se organizirali tudi v Slov. demokratsko zvezo, v Slovensko krščansko-socialno zvezo in pa v skupino neodvisnih Slovencev.

Pri svojem delu se je moral Branko Babič kot predsednik Osvobodilne fronte ravnati stoodstotno po navodilih, ki jih je dobival od svojega delodajalca; ta pa je komunistična partija v Ljubljani. Moral je večkrat v smislu „izgrajevanja socializma" med Slovenci na Tržaškem zatajiti tudi narodnostna slovenska načela. Sedaj je Branko Babič odpoklican in je moral prepustiti svoje mesto novemu „poverjeniku", oziroma „komisarju" Evgenu Laurenti-ju.

Slovenstvo je živelo na Tržaškem pred Babičem in bo živelo tudi potem, ko bo zamenjanih še nekaj komisarjev. Zgodovina bo tudi nekoč povedala, koliko so ti komisarji slovenstvu na Tržaškem koristili pa tudi to, koliko so slovenstvu škodovali.

In pri nas na Koroškem?

Manjšine v Jugoslaviji

Tanjug javlja:

V povojni Jugoslaviji tvorijo narodne manjšine 12.6 odstotkov vsega prebivalstva. Številčno najmočnejša manjšina so Škipetarji (Albanci), ki štejejo 750.000 članov, nato sledijo Madžari, ki jih je 496.000, Turkov je 98.000, Italijanov 75.000, Bolgarov 61.000, Nemcev 55.000. Te številke slonijo na ljudskem štetju z dne 15. 3. 1948.

V členu 13 državne ustave so zaščitene manjšine kot celota, ne posamezniki, kakor je to v bistvu mirovnih pogodb po prvi svetovni vojni.

Cirilmetodijska ideja

Leta 1951-52 smo praznovali stoletnico, odkar je slovenski škof Anton Martin Slomšek ustanovil **Bratovščino (Apostolstvo) sv. Cirila in Metoda.** To je bila prva molitvena organizacija v katoliški Cerkvi, ki naj bi združevala vse vernike brez razlike v molitvi in delu, da bi bili po srčni želji Jezusovi vsi **eno.** Od takrat razumemo pod cirilmetodijsko idejo gibanje za vzpostavitev cerkvene edinosti med katoliškim Zapadom in med ločenim krščanskim Vzhodom. — Ker sta bila ravno sveta brata Ciril in Metod glasnika prave vere med našimi predniki in sta prišla iz Vzhoda, **bila pa sta vedno neomahljiva katoličana in odločna glasnika cerkvene edinosti,** se imenuje po njima to gibanje ciril-metodijska ideja.

Večji del slovanskih narodov je brez lastne krivde zašel v pravoslavje in Slovani tvorijo danes večino med vzhodnimi ločenimi kristjani in je resnica, da je razkol v Cerkvi najhuje in v največji meri prizadel **Slovane.** Zato bi pa morali biti mi, katoliški Slovani, most med pravo Kristusovo Cerkvijo in ločenim krščanskim Vzhodom; delo za cerkveno edinost je torej naša dolžnost, ki jo imamo pred Bogom in zgodovino kot **katoliški Slovani.** — Kakor sta sveta apostola Ciril in Metod kljub velikemu nasprotovanju nemških knezov, nemške posvetne oblasti in celo nemške duhovščine in kakor sta kljub preganjanju ostala zvesta katoličana in sta velik del slovanskih narodov združila pod vrhovno oblastjo Kristusovega namestnika v Rimu, tako naj bi bilo usmerjeno naše delo tudi danes.

O Cirilmetodijski ideji govori knjižica, ki je izšla pred kratkim v Celovcu in ki jo je spisal župnik Anton Merkun. Knjižico najtopleje priporočamo vsem Slovencem. Saj je ta knjiga kratek priročnik, za vsakogar, ki se hoče poučiti o prevažnem vprašanju krščanstva, o zedinjenju ločenih vzhodnih (pravoslavnih) cerkva s sveto katoliško Cerkvijo. Samo oni, ki dobro pozna to vprašanje, bo tudi iskreno molil in bo požrtvovalno deloval za vzpostavitev edinosti med Zapadom in Vzhodom. To pa je izredne važnosti še posebej v današnjem času. Dobro pa nas more poučiti o tem vprašanju omenjena knjiga, ki naj bi zato ne manjkala v nobeni slovenski katoliški družini.

„Ločeni vzhodni bratje"

Razkol v Cerkvi med Vzhodom in Zapadom ni nastal naenkrat, ampak se je pripravljal dalje časa, star pa je ta razkol približno tisoč let. Kot datum razkola imenujejo dan 14. julija 1054, ko so papeževi odposlanci položili bulo o izobčenju patriarha Mihaela Kerularija na oltar cerkve Hagija Sofija v Carigradu (Konstantinopel).

Med ločenimi vzhodnimi kristjani moremo razlikovati štiri skupine:

1. **Grška skupina** šteje kakih 7 milijonov vernikov, ki so v glavnem združeni v avtokefalni Cerkvi s sedežem v Atenah na Grškem.

2. **Slovanska skupina** je po vplivu in številu najmočnejša. V njej prevladujejo trije patriarhati: ruski s sedežem v Moskvi, srbski s sedežem v Beogradu in pa bolgarski s sedežem v Sofiji. Ta skupina šteje okrog 120 milijonov vernikov.

3. **Neslovanske skupine** na ozemlju Sovjetske zveze. To so tri baltske Cerkve (litvanska, letonska in estonska) in pa georgijska Cerkev na Kavkazu. Te skupine štejejo malo manj kot tri milijone vernikov.

4. Neslovanske skupine **izven Sovjetske zveze** so romunska, madžarska, albanska in finska pravoslavna Cerkev. Te skupine štejejo okrog 15 milijonov vernikov.

Skupno število vseh ločenih vzhodnih kristjanov je nad 140 milijonov. To število samo na sebi nam že pove veliko važnost dela za zedinjenje ločenih vzhodnih kristjanov z rimsko katoliško Cerkvijo.

Prvotno je bila med ločenimi vzhodnimi kristjani in med katoličani samo ena razlika, namreč nauk o izhajanju Svetega Duha. Sčasoma pa so se verske razlike pomnožile. Danes so najvažnejše razlike:

a) Katoliška Cerkev prišteva k sv. pismu tudi takozvane deveterokanonične knjige, medtem ko jih pravoslavni (in tudi protestanti) odklanjajo.

b) Katoličani verujejo, da izhaja Sv. Duh iz Očeta in Sina, pravoslavni pa učijo, da izhaja Sv. Duh le iz Očeta.

c) Pravoslavni taje brezmadežno spočetje bl. Device Marije, odklanjajo nauk o odpustkih in tajijo vice, četudi molijo za rajne in služijo zanje sv. maše.

č) Pravoslavni ne priznavajo prvenstva rimskega papeža in njegove nezmotljivosti.

d) Pravoslavni odklanjajo katoliški nauk o popolni nerazdružljivosti zakona.

Razlike drugotnega pomena pa so: krst se na Vzhodu deli s potapljanjem, sv. obhajilo se deli pod obema podobama, za sv. mašo rabijo kvašen kruh, duhovniki se ženijo.

Leta 1848 je papež Pij IX. s posebno okrožnico povabil vzhodne ločene kristjane k vesoljni cerkveni edinosti. Tedaj je tudi Slomšek sklenil ustanoviti v ta namen molitveno družbo sv. Cirila in Metoda. To svojo namero je izvršil meseca septembra leta 1851 in papež Pij IX. je bratovščino leta 1852 potrdil. Iz te bratovščine je nastalo **Apostolstvo sv. Cirila in Metoda,** ki se je razširilo zlasti na Češkem pa tudi po ostalem slovanskem svetu. Ta bratovščina naj bi bila tudi podlaga cirilmetodijske ideje in cirilmetodijskega dela pri nas.

Sentimentalna črtica

Dolgo je že od tega, tako dolgo, odkar sem imel imenitne misli. Tedaj sem bil mlad in duhovit. Vse to je minilo, minilo za zmerom. Duhovitost pa se je izpremenila v ironijo. Zdaj govorim zelo malo, raje molčim, le včasih pišem sentimentalne članke. To me nekako potolaži. Odkar jezdim Pegaza, me vedno zajame pesimizem, če pridem v mestu mimo moje nekdanje šole. Sicer se to ne zgodi mnogokrat, pa vendar — tako dvakrat na leto se srečava...

Dasi je moj pesimizem jako konservativen, sem v teh trenutkih poln novih in upornih idej. Nazori starih revolucionarjev so proti njim majhen, sanjajoč potoček. Pred mano vstajajo namreč smešne podobe: učni načrti, učne metode v teoriji in praksi in izpiti sami — razcapani strahovi davne preteklosti. In vse je mrtvo, brezdušno in brez stika z resničnim življenjem, vse je neka okamenela formalnost. Če bi šlo, bi to zaprašeno ropotijo zavlekel prostovoljno in brezplačno v najbližji muzej ali k starinarju.

Ampak — in tukaj se začne velika melanholija — nobeden mi ne pomaga... Sam pa sem se še pred nedavnim javil za poseben izpit iz slovenščine; zakaj, tega pravzaprav sam ne vem. Resnica je, da izpitom še nikdar nisem pripisoval kaj posebno pozitivnega. V jezikih n. pr. sem še vedno dobil nalogo pisati natančno o tej in tej temi ali obravnavati to in ono vprašanje. Kakor da bi vse ljudi ista stvar zanimala ali da bi človek ne mogel čisto svobodno vzeti svinčnika in pisati zaradi mene o sorodstvu dima in dementa. Če to koga ne zanima, nikakor ne bom zahteval, da mora ta spis sploh pogledati.

Mislim tudi, da imajo ljudje dandanes lepe navade. Natančno tega ne vem, jaz nisem noben navadoslovec. Najlepša navada je po mojem malomarnost, sestra lenobe in neumnosti, ki človeka polagoma ubije. Mnogo se tudi govori o potrebnem znanju; če pa nekaj malega dokažeš, kar ni všeč temu in onemu, ti celo znanstveniki odgovarjajo z bedastimi, nestvarnimi besedami.

Pred kratkim sem se še bavil z imenoslovjem; imel sem lepe uspehe... Tudi risanje me je zanimalo, četudi sem v tem res šele začetnik. Ko se pa nisem strinjal s tisto novo umetnostjo, ki nosi glavo pod pazduho, mi je mojster dejal, da ima to neko posebno ozadje. Najprej sem se tej nesmiselnosti smejal, nato pa sem postal sarkastičen. Govoril sem mu srdit govor, vzel klobuk ter ga zapustil. Zdaj čakam, da se spomni mojega talenta.

Takšen je današnji svet, katerega seveda nikakor nočem kritizirati, kajti kritiko prepustim kritikom. Ti me pa le zanimajo, če mi povedo, da nisem deležen njih mile naklonjenosti. Zdi se mi, da je to čisto v redu...

R. Vouk.

JESEN

Z novo barvo jesen
nam prirodo riše,
na ovele liste
poslovilo piše.

Vestno jih raznaša
veter — pismonoša,
kakor bi jih sipal
krog in krog iz koša.

Padajo na njivo,
z žitom obsejano.
Brana plugu pravi:
„Delo je končano."

Vse gredice pazno
čitajo pisanje:
„Kmalu bo življenje
zatonilo v spanje."

Listič zdrkne ježu
v gozdu pred votlino:
hitro naj se skrije
v tla pod korenino.

Pisemce je našla
lastovica drobna.
Čujte, kaj ji piše
zima, starka zlobna.

Spat bo šla golazen,
ji na znanje daje,
brž naj se odpravi
v tople južne kraje.

Ptičica otožno
glavico poveša.
Daleč je do morja,
mnogo jih opeša.

Burja za vogali
z njo sočutno plaka,
morda že na meji
lovec s puško čaka...

Limbarski

PREGOVORI

Tudi najglasnejši boben nima v sebi nič drugega kakor zrak.

*

Gluhemu prepevati, z nemim se razgovarjati, plesati pred slepcem: to so tri neumnosti (hindustanska narodna).

*

Komur se mudi, temu je vsaka pot predaleč.

*

Bog počasi hodi, toda hitro pride.

Karel Mauser:

Jamnik

(32. nadaljevanje)

Nič več ni mogel govoriti. Zadrgnilo ga je v grlu, motovilil je še nekaj po čumnati, potlej pa kar kapnil iz bajte.

Da je Peter na dnu tako mehak! Kdo bi si mislil. Kar težko mu je bilo, ko je prišel domov. Nikamor se ni vedel deti. Kar mendral je in nikjer ni strpel.

Nazadnje je bruhnil do Barbare. Prav je, da ve, kako je s Petrom. Sam bo molčal, kot grob. Ne bo ji pustil prodati. Barbara mora iti Petru nasproti. Takole se bo fant docela zgrizel.

Barbara ga je sprejela z začudenjem.

Prosenar je udaril kar na sredo.

„Peter bo ob pamet prišel, če mu ne prideš na pomoč. Tak je kot pinjenec. Se mi zdi, da kar nič ne je. Samo to razgreba, kako bi na svojem ostal."

„Kaj Lojz že prodaja?" se je ustrašila.

„Prodaja?" je skoraj zarevskal Prosenar. „Zdaj še ne, prodajal pa bo. Saj bo moral, zlodej! Kako naj pa izplača Grogorjevega?"

„Jaz bi prodala bajto, Prosenar," ga je vdano pogledala. „Saj ne pusti, betin," je s pestjo udaril Prosenar ob mizo. „Da si ga videla danes! Pri njem sem bil in mu govoril. Nič in nič. Nazadnje me je vlekel v čumnato, pokleknil pred materino skrinjo in mi kazal, kaj je vse v njej. Eh, ti rečem, kar nekaj me je zagrabilo v grlu in sem moral ven. Nisem ga mogel gledati. Če on ne bo ostal na tisti svoji bajti, bo menda po njem. Celo življenje se mu bo zlomilo."

„Kaj naj pa naredim?" skoraj veka Barbara.

„Nasproti mu pojdi. Pokazati mu moraš, da v tvoji bajti ni toliko lepega kakor v njegovi. Narediti se moraš, da ti ni za bajto. To ga bo nemara nagnilo, da se bo vdal."

Prosenarjev glas je postal blažji.

„Saj vem, da si tudi ti privezana na tole beračijo. Saj smo vsi. Kdo pa ni? Lojz se je zvrgel. Eden. Nekaj je pri tebi vendar drugačno. Vzemi Petra ali Pavla, pri Kočarju bo nekoč drugo ime. Saj me razumeš. Pri Rakarju pa lahko staro ime še dolgo ostane. Ne silim, Bog ne zadeni. Tvoja je bajta. Toda s Petrom je treba nekaj narediti."

„K meni ga že tri dni ni nič," je Barbari nerodno reči. „Pa ti k njemu pojdi," zamuka Prosenar. „Saj ni Lojza. Ljudje tudi ne bodo nič rekli. Vsi vedo, kako je."

Samo prikimala je.

Ko je Prosenar odhajal, je že iz veže zavpil:

„Da mu ne boš pripovedovala, kar sem ti jaz tvezil. Boš vse podrla."

Nič ni odgovorila.

Prav počasi so ji prišle solze v oči. In jih ni obrisala. Koliko je stvari, ki zagrajajo pot do sreče! Drobne in velike.

Koj zvečer se je zmuznila k Rakarju. Peter je hodil po hiši. Sunkoma se je obrnil, ko je odprla vrata.

„Skrbelo me je, če si morda bolan," je rekla tiho. „Ne bodi hud, da sem prišla."

„Vesel sem," je krehnil. „Usedi se."

V zadregi se je prislonila k mizi. Tudi sam je sedel.

„Sem kaj napak naredila, da te ni več blizu?" je vprašala in strmela v mizo.

„Bog ne zadeni, Barbara," se je utrgalo iz Petra. „Drugo je, kar me duši. Lojz. Prodajal bo. Moral bo prodati. Grogorjev dolgo ne bo čakal. In računam in računam, pa ne pridem do konca. Preveč dolga si ne upam nakopati. Sama veš, da posebnega zaslužka Jamnik ne daje. Zlezeš v dolg, iz njega ne prideš. Potlej te davi hudik, davi in zadavi."

„Iz bajte pa tudi nočem," doda čez čas.

„Saj ni treba," dvigne glavo Barbara. „Jaz bom bajto prodala."

Petra je kar pognalo kvišku.

„Ne boš je prodajala," je zavpil.

„Prodala jo bom. Sem vse premislila. Če midva prideva skupaj, je ne bom potrebovala. Malo lepega sem doživela v njej. Če se boš pa premislil, jo bom pa tudi prodala. Z zemljo vred in odšla v Selca k Bilbanu za teto. Na stara leta bom vsaj v miru in pri stricih."

Govorila je vdano kakor da se je že do kraja dognala. Peter je buljil vanjo in ni prišel do besede.

„Zdaj veš."

Vzdignila se je in odšla proti vratom. Na vežnih durih je že bila, ko je Peter planil za njo.

„Nazaj pojdi," je hropel.

„Ne bom šla, da ne bodo ljudje brusili jezikov. Dobro veš, kje je pri Kočarju."

Kakor okregan otrok je strmel za njo.

Ko je ostal sam, se je šele prav začel kopati do zavesti. Nič ji ni za bajto. Prodala bo. Z zemljo vred, če ne bo drugače. Ni tako privezana nanjo kakor on.

Prav počasi je začutil, da ji je storil krivico. Odrinil jo je. Vse te dni skoraj ni mislil nanjo. Samo na to bajto, na to beraško zemljo je bil pripet. Še v vas ni šel.

Nemara ima Prosenar le prav.

Divjal je po hiši, gledal proti Kočarju in se ni mogel odločiti. Če gre k Barbari, ji mora povedati, kako se je odločil. Odločiti pa se ni mogel.

Kazalca na uri sta šla že čez deseto. Pri Kočarju je še gorela luč.

Upihnil je petrolejko in se pognal na cesto. Šele pred Barbarino bajto se je unesel. Strah ga je postalo.

Mar ne jemlje preveč od njene ljubezni? Z njeno bajto naj svojo reši. Samo sebe vidi, samo svoje, Barbarinega nič.

Vstopil je kakor grešnik.

Barbara ga je sprejela z nasmehom. Peter je bil od kraja zmeden.

„Tako sem pozen," je kolcnil.

„Še vedno si dovolj zgoden," je rekla veselo.

„Odločil sem se, Barbara. Pa naj Lojze prodaja. In če gre pod ceno pa naj gre. Nekaj bom že dobil."

(se nadaljuje)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

Popoldanska pobožnost je ob nedeljah in praznikih ob 4. uri popoldne.

Izšla je znamenita knjiga „CIRILMETODIJSKA IDEJA". Knjiga spada v vsako katoliško družino in naj bi jo skrbno prebral vsak slovenski katoličan. — Knjigo dobite pri vseh župnih uradih.

CELOVEC

Ravnateljstvo deželnega muzeja v Celovcu je izdalo za vrt ob muzeju v Celovcu poseben vodič — **„Führer durch das Parkmuseum"**. — Vodič obsega 47 strani in vsebuje načrt, kakor tudi podatke in pojasnila ter prevode tujejezičnih napisov na predmetih v muzejskem vrtu. Vodič je mogoče dobiti pri vratarju deželnega muzeja proti mali odškodnini.

Z ureditvijo muzeja na prostem ob poslopju deželnega muzeja in deželne vlade je nastala po zaslugi ravnateljstva deželnega muzeja v Celovcu posebnost, kakor jo je težko dobiti v kakem drugem mestu. Ta muzej na prostem nam pokaže spomenike iz kamenja iz prazgodovine in iz rimske dobe na Koroškem. Skupno z muzejem na Magdalenski gori, nadalje z muzejem „Teurnia" pri Št. Petru v lesu (St. Peter im Holz) in z muzejem na prostem pod Križno goro (Kreuzbergl) v Celovcu nudi novi muzej na prostem ob poslopju deželnega muzeja sliko kulture na Koroškem pred približno 2.000 leti.

Zato moremo obisk tega muzeja na prostem vsakemu Celovčanu in vsem obiskovalcem Celovca toplo priporočati. Pri tem obisku pa bo vsakem v veliko pomoč knjižica — vodič, ki ga v začetku omenjamo.

ČAS KOLIN PRIHAJA

Zimski čas je čas priprave mesnih izdelkov za celo leto. Zato pa je potrebno koline pripraviti in izdelati tako, da se tudi zajamčeno ohranijo čim dalje časa. Škoda, ki nastane vsako leto pri izdelavi raznih mesnih shrankov, mesa, klobas, slanine itd., je neprecenljiva. Razen tega pa izgubijo izdelki tudi na okusu in lepi zunanjosti zaradi nepravilnega postopanja pri kolinah.

Zato si preskrbite pravočasno vse, kar potrebujete za koline, da bodo nato koline trajale ne samo en dan ali en teden, ampak boste imeli lepe spomine na koline še celo leto, ko boste uživali dobre mesne izdelke.

Opozarjamo na današnji oglas strokovne trgovine **Max Gramiller** v Celovcu, Adlergasse 14, tel. 45-59.

BELJAK

V št. 44 „Našega tednika" je na 5. strani opisana nova mestna hiša v Beljaku. — Omenjeni so bili tudi podjetniki, ki so pripomogli do smotrne ureditve nove mestne hiše. Pri tem pa je pomotoma izostalo elektroinstalacijsko podjetje **Elektro-Hubmann** iz Beljaka. Zato opozarjamo vse bralce na zadevni oglas na zadnji strani današnje številke „Našega tednika".

CENEJŠI SMO!

Moške spodnje hlače iz posebno toplega, barvastega barhenta kom. S 39.—
Flanelaste rjuhe rosa 220 cm dolge S 49.—
Kovtri zelo lepi in trpežni 148.—, 168.— 188.—
Flanela vzorčasta, meter S 16.80
Barhenti lepi vzorci od S 14.80
Zavese krasni vzorci od S 15.—
Molino 140 cm širok močan meter S 15.80

Tekstilna trgovina
ROLF KASSIG
Celovec-Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

GONOVECE

Marijani Duller in njenemu možu se je izpolnila želja, ki sta jo imela že več let. V soboto, 18. oktobra, so krstili njunega sinčka in mu dali ime Valter Anton. Za botra sta bila Franc in Amalija Gorenšek, brat in sestra Marijane Duller. Mali Valter naj raste v modrosti in starosti. Staršem naše iskrene čestitke!

MOKRIJE

Redko se oglašamo, pa vendar tako radi prebiramo domače novice. Ne vemo, kdo je temu kriv, ali se je naš dopisnik zgubil ali pa nas je zapustil. Tako sem se okorajžil jaz, da napišem, kar smo zamudili.

Morda nam pa le ne boste tako hudo zamerili, da šele danes poročamo, da smo imeli na malo Gospojnico veselo poroko. Zakonsko zvestobo sta si obljubila in si podala roki Vrečjakov Štefan in Zulechnerjeva Zofka, oba iz uglednih družin. Poročevali so ženinov bratranec gosp. Martin Sturm. Tako je dobila Zulechnerjeva hiša mladega gospodarja.

Pri nas na Koroškem

Poročil se je tudi Jurij Krassnig z Ano Potočnik; poroko sta imela v Tinjah. Želimo novoporočencem obilo sreče in božjega blagoslova v skupnem življenju.

Drugih posebnosti se v tem času ni zgodilo, živimo kar po navadi kmečko življenje in vsak je zatopljen v svoje vsakdanje skrbi. Z letino se ne moremo hvaliti, le sadja in krompirja smo dobili še precej. Bomo morali pač bolj varčevati z enim in z drugim.

SVETI NIKOLAJ NA DRAVI

Praznik Vseh svetnikov! Nepričakovano lep jesenski dan je prinesel v našo faro veselja poln dan, da popravi dan žalosti, ko je nacizem oropal našo cerkev zvonov.

Naša fara je dobila nove zvonove. Trudapolno prizadevanje g. župnika za nabavo zvonov, kakor tudi radodarnost in požrtvovalnost faranov je bila tokrat poplačana.

V prijetni podeželski domačnosti, spremljani z veselim razpoloženjem, se je vršil globokopomembni cerkveni obred. Slovesnost se je pričela ob 9. uri. Domači gospod župnik so imeli slovesno sveto mašo, kjer so otroci polnoštevilno pristopili k angelski mizi. Na koru je okrepljen domači pevski zbor sodeloval s slovesnosti primernimi pesmimi. Posebno lepo so izvedli znano, a vedno v srce segajočo pesem: Večerni zvon.

Takoj po sveti maši so mil. g. prošt z lepim nagovorom pojasnili pomen zvonov za farane.

Dobili smo dva zvona. Sta zelo milodoneča. Večji zvon je posvečen Mariji, kar je dokaz, da slovenski narod resnično časti Marijo. Drugi pa angelom varuhom, ker mladina posebno danes potrebuje posebnega varstva. Na Marijinem zvonu je napis v latinskem jeziku, na manjšem pa v nemškem jeziku. Kar nehote se mi je porodilo vprašanje, zakaj pri tej slavnosti v slovenski fari ne vidim tudi slovenskega napisa? Ali niso nič sodelovali Slovenci? Odgovor mi je prišel kar sam od sebe, Ta napis pride verjetno na največji zvon, katerega nameravajo še kupiti.

Med obredom je nastopil ponovno cerkveni zbor. Domači organist je prav mojstrsko izbral primerne pesmi. Zelo lepa in primerna je bila pesem: Bim, bim, bom, bom ... Primerna za vsako blagoslavljanje zvonov. Je v narodnem domačem slogu.

Točno ob 12. uri sta zapela zvonova slavospev Mariji, ki se je valovil po dolini ob zeleni, močno narasli Dravi. Popoldne pa sta tožno donela, vabeč farane na predvečer vernih duš, da se spomnijo svojih pokojnih. In res so prihajale množice, črno oblečene, z vtisom žalosti na obrazih, tiho ... ter so napolnile pokopališče kakor tudi cerkev.

SELE

Na Št. Lenartovo, dne 6. novembra, se vsako leto bivši vojaki zberejo k slovesni zadušnici za padlimi tovariši. Letos je bila ta dan odkrita spominska plošča za žrtve druge svetovne vojne, ki je pritrjena na zid desno od cerkvenih vrat, na levi pa spominja enaka na žrtve prve svetovne vojne. Nova plošča ima vklesanih 23 imen padlih in deset imen pogrešanih vojakov. Skromno žalno slovesnost je zelo povzdignil zbor trobentačev, ki je zaigral melodiji „Vigred se povrne" in „Ich hatte einen Kameraden", moški pevski zbor pa je zapel „Blagor mu". Udeležba žalujočih preostalih je bila številna, večje število vojnih tovarišev pa je bilo zadržanih zaradi nujnega dela v gozdu.

Dan navrh je bil pogreb Ane Ogris iz Zg. Bajtiš, vdove po kovaškem mojstru Adalbertu Ogrisu. Leta 1946 je z njim obhajala zlato poroko. Rajna je bila najstarejša v fari, bližala se je 90. letu, pa ji sluh in vid še nista opešala, mogla je še brez očal šivati in kot zavedna Slovenka prebirati naše liste in Mohorjeve knjige. Njen rod je živel na Hajnževem posestvu in je bil res trden. Njen oče je dosegel 86, mati 84 let, brat Ožbolt je pred par leti umrl v Šmarjeti, star okoli 94 let. Rajna naj počiva v miru!

SV. LENART PRI SEDMIH STUDENCIH

Precej let je že poteklo, odkar smo imeli zadnjič tako lep praznik Vseh svetnikov. Letos je bilo vreme na ta dan res krasno. Pa tudi ljudi je privabilo dovolj! Še več jih je bilo kot na isti dan pred dvema letoma, ko smo blagoslovljali zvonove.

Poljske pridelke smo spravili vse pod streho, sedaj že težko čakamo na sneg, da nam bo prinesel zopet nekaj dela in s tem tudi denarja. Vozili bi namreč radi les z gore, to pa je najlažje pozimi.

Komaj je železnica naredila načrt za speljavo električne proge do Trbiža, že ga je zopet prevrnila. Sedaj so namreč ukrenili tako, da bodo kljub temu vozili vsi vlaki kot normalno, le ponoči bodo ukinili promet za pet ur. Ta čas bodo pa uporabili za delo, katerega je dovolj, posebno če pomislimo, v kako kratkem času mislijo izpeljati svoj načrt. Upajmo pa, da bo ostal ta načrt in da si ne bodo še enkrat premislili.

Vidi se, da se bližamo zimi, kajti marsikateri in marsikatera si pripravljajta svoje gnezdo. Da pa v tem gnezdu ne bi bil preveč mraz, sta po dva in dva sklenila zlesti v skupno gnezdo. Tako namreč moledujejo ljudje in govorijo zopet o nekih ženitninah, kako in kaj je na teh bilo in kdo se ženi, bomo pa poročali drugič.

RUDA

Dne 2. novembra je naš občinski odbor spet sklepal o dobavi električnega toka Grebinjčanom. To bi bilo za naprej mogoče samo v slučaju, da se poveča sedanji občinski električni obrat v Lipici. Zato pa bi bilo treba postaviti še en obrat in sicer nižje od sedanjega. Tako bi izrabili še 9 metrov padca tiste vode, ki izteka iz sedanjega obrata. Razen tega pa bi zajeli še tiste vrelce, ki s sedanjim zbiralnikom niso zajeti, ker leži ta previsoko. — Deželna vlada pa pravi: Če hoče Ruda še nadalje preskrbovati Grebinj z električnim tokom, mora izrabiti tudi še potok, ki priteče skozi Rudo v Lipico in se tam izliva v Dravo.

Izvedba tega načrta bi stala en milijon šilingov. Ker pa porabi Grebinj preko dve tretjini toka, je umevno, da je občinski odbor na Rudi sklenil, naj bi Grebinj prispeval k kritju teh stroškov 70 odst., Ruda pa 30 odst. — Na občinski seji z dne 2. novembra je bil ta prvotni sklep v toliko spremenjen, da naj bi Grebinjčani teh 70 odst. prispevali v obliki brezobrestnega posojila ruški občini. Občina Ruda bi nato v teku 15 let to posojilo vrnila. Pridrži pa si pravico, da sme vrniti to posojilo tudi preje, ako bi to mogla. Razen tega bi bila Grebinjčanom tudi dana možnost in pravica vpogleda v račune pri zidavi novega obrata.

S tem svojim sklepom je občinski svet na Rudi pokazal mnogo razumevanja za želje Grebinja; več pa občina Ruda ne more popustiti. Do 15. novembra letos mora občinski svet v Grebinju sporočiti, ako ta predlog sprejme. Ako do tega datuma ne bi bilo odgovora, bi moral občinski svet na Rudi smatrati, da je njegov predlog odklonjen. Do 20. novembra mora nato občinski svet na Rudi sporočiti deželni vladi o stanju pogajanj med Rudo in Grebinjem.

Ako bi bila ponudba sprejeta, bi občina na Rudi takoj naročila novo turbino, za katero traja dobavni rok 6 mesecev. Le tako bi bilo mogoče novi električni obrat že do jeseni leta 1953 dogotoviti.

Kot zanimivost zgoraj omenjene občinske seje naj dodamo, da se je seje udeležil kot poslušalec tudi nek orožnik z Rude, bil pa je na seji v civilni obleki. Ni povedal, ali se je seje udeležil kot navaden občan ali pa mogoče tudi poluradno kot orožnik. Vsekakor pa je bila ta udeležba zanimiva in je dala njegova udeležba občinskim svetovalcem mnogo misliti.

REMŠENIK

Le malokdo na svetu bo vedel, kje je ta kraj, posebno še, ko se nič ne oglašamo v „Našem tedniku". Da pa si ne bo kdo preveč ubijal glave, pa povemo, da smo pod goro Olševo.

Kar začnimo pri novicah. Najprej je treba povedati, da so dne 2. novembra obhajali osemdesetletnico rojstva Lipšev oče, pravzaprav Rigelnikov oče, Karel Urh, ki pa so sedaj pri Lipšu. Rojeni pa so bili dne 2. novembra leta 1872 pri Urhu v Plaznici v župniji Št. Lipš. Z 28 leti so se poročili k Rigelniku, bilo je to 2. julija 1900, s kmečko hčerko Maričko Kern. Bog jima je naklonil tri hčere, ki vse še živijo. Zakonska sreča pa je trajala samo 9 let, ker je bridka smrt že leta 1909 vzela ljubo ženo.

Težko je bilo gospodarjenje brez žene in gospodinje. Zato so se odločili in so se ponovno poročili in to z vdovo Angelo Lojen pri Rojeku v Koprivni. S to so živeli v srečnem zakonu 32 let, ko je leta 1944 umrla tudi druga žena. Od tega časa pa so zopet sami.

Rigelnikov oče so bili ves čas dober mož in oče ter skrben gospodar, kar so tudi še danes kljub visoki starosti. Saj so letos še kosili in krompir kopali. Radi se kratkočasijo z igranjem kart, v veliko veselje pa so jim čebele, ki jih imajo, kakor sami pravijo, že 76 let. Zato so pa pri oskrbovanju čebel res pravi umetnik. Izdelujejo pa tudi koše in košare in so po teh izdelkih v Remšeniku oče prav dobro poznani. — Bog jih ohrani še mnogo let pri zdravju!

Letina je bila letos pri nas bolj slaba. Žito so skoraj popolnoma uničile miši. Le krompir je bil še dosti lep. Kaj drugega pa pri nas, ko smo tako visoko v hribih, ne pridelamo. Miši so hotele še to, kar smo vsejali in nasadili, uničiti. Saj jih je bilo še v drvarski bajti v Jurjučevem toliko, da so Hojnikovemu Johiju še močnik pojedle. Ko je Johi namreč skuhal močnik, ga je dal hladit pred bajto na štor. Ko je hotel močnik čez nekaj minut jesti, je zapazil v njem kar šest miši in moral si je južino kuhati znova. In mojstru so miši odjedle eno hlačnico. Po vsem tem bo pač jasno, kakšna nadloga so letos pri nas miši.

Popravljali in obnavljali smo pa tudi hiše. Kmet Lipš je lepo uredil hlev doma, pri Rigelniku pa hišo in hlev. Saj je bila pa tudi hiša že stara, hlev pa že prav slab. Sedaj bo Flori s svojo družino bolj brez skrbi, ko je hiša lepo popravljena.

Pri Kahu je umrla edina hčerka, stara dve leti in pol. Žalujejo za njo, tolaži pa naj jih zavest, da imajo angelčka v nebesih.

Les pridno sekamo, saj je les tudi še edini dohodek pri nas. Papirnica na Reberci je kupila posestvo pd. Marolče. Sedaj že drugo leto sekajo les. Speljali so tudi žičnico na Lepeno, da po nji vozijo les v dolino.

Če nas ne bo tudi letos tako zapadel sneg kakor lansko leto, se bomo pa še kaj glasili.

VSE GOSPODARSKE IN POLJEDELSKE STROJE

kot kosilnice, obračalnike, grablje, brane, okopalnike, kultivatorje dobite najceneje v zalogi strojev, koles in šivalnih strojev

Johan Lomšek

Zagorje št. Lipš, p. Eberndorf (Dobrla vas). Koroško.

ŠPITAL NA DRAVI

Ob priliki gostovanja Slovenskega prosvetnega društva iz Špitala na Dravi v Šmihelu pri Pliberku, so bili igralci kakor tudi ostali špitalski Slovenci, ki so ta dan prišli v Šmihel, deležni tako prisrčnega sprejema, da kar ne moremo mimo tega. Zato se moramo še enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej prav prisrčno zahvaliti.

V prvi vrsti se moramo zahvaliti preč. g. župniku Jos. Piceju, ki nas je tako dobrohotno sprejel in tako imenitno pogostil. Šmihelčani, lahko ste ponosni na svojega župnika. Za ves trud, ki ste ga imeli z nami, se Vam, g. župnik, prav iskreno zahvaljujemo.

Zahvaliti se moramo tudi g. kaplanu Jančarju, ki je prevzel organizacijsko delo. Enako pa se zahvaljujemo tudi pevcem, ki so nam pripravili toliko veselja s svojim lepim petjem, katerega smo že tolikokrat s takim navdušenjem poslušali v radiu.

Končno se moramo zahvaliti tudi vsem ostalim Šmihelčanom, ki so se kljub tako slabemu vremenu v tako lepem številu udeležili prireditve.

Naša želja je, da naj ne bi bila ta naša prva prireditev, ki smo jo imeli pri bratih Koroščih, zadnja. Iskreno želimo, da bi bile prosvetne prireditve tista vez, ki naj bi nas vsestransko zbliževale. Zato smo s takim veseljem in navdušenjem sprejeli vest, da nas bodo v kratkem obiskali šmihelski pevci in nam priredili koncert slovenske pesmi. Zato: Le kmalu na svidenje! Vsi vas že težko pričakujemo.

IZSELJENCEM

Celovec, 6. 11. 1952.

Na današnji seji je odbor Zveze slovenskih izseljencev razpravljal o zakonu o odškodnini pripornikom in sklenil, da se bo Zveza tudi zanaprej odločno borila, da bo tudi slovenskim izseljencem — lastnikom izkaznice za žrtve fašizma — priznana odškodnina, ki jim gre po zakonu. Odbor je zavzel odločno stališče proti poskusom raznih činiteljev in tudi deželne vlade, da bi izseljenci ne spadali v krog koristnikov zakona o odškodnini pripornikom, češ da izseljenci niso bili v priporu. Zveza slovenskih izseljencev ima dovolj dokazilnega gradiva, da je bilo izseljeništvo pripor najhujše vrste, ki v mnogem ni zaostajal za šikanami in grozodejstvi koncentracijskih taborišč.

Ponovno pozivamo izseljence, naj ne nasedajo raznim vabam, ki bi rade kovale politični kapital posebno sedaj pred volitvami. Potrebna pa je enotnost izseljencev, ker bodo le tako mogli uveljaviti svoje upravičene zahteve po odškodnini, ki pripada tudi njim.

———

ZVEZA SLOVENSKIH IZSELJENCEV
poziva

vse slovenske izseljence, da — v kolikor tega še niso napravili — takoj vložijo prošnjo za izstavitev izkaznice za žrtve fašizma (Opferausweis). Tozadevni zakon velja samo do 31. decembra 1952. Po 31. decembru 1952 ne bo več mogoče vlagati tozadevnih prošenj.

Potrebne tiskovine kakor tudi tozadevna pojasnila dobite pri Zvezi slovenskih izseljencev in tudi pri uredništvu „Našega tednika" v Celovcu, Viktringer Ring 26, soba 4.

———

ZVEZA SLOVENSKIH IZSELJENCEV
obvešča

vse svoje člane, da bo imela v četrtek, dne 20. novembra 1952, ob 9. uri v Celovcu, Delavska zbornica (Arbeiterkammer), 1. nadstropje, svoj

IZREDNI OBČNI ZBOR

Dolžnost vseh izseljencev je, da se tega važnega zborovanja udeležijo, da tako podprejo prizadevanje Zveze za upoštevanje upravičenih teženj slehernega izseljenca-sotrpina.

Zavedajmo se, da bomo uspeli le v strnjenosti in povezanosti!

Odbor

OPOZORILO
Podaljšanje veljavnosti izkaznic za doklade za otroke

V letu 1953 ne bodo izdane nove izkaznice za otroške doklade. Izkaznice, ki so bile izdane za leto 1951, katerih veljavnost je bila podaljšana za leto 1952, ostanejo v veljavi še do 31. decembra 1953. Kdor ima torej že veljavno izkaznico za otroške doklade za leto 1952, temu ni treba zaprositi za novo izkaznico pri občinskem uradu ali pa pri finančnem uradu.

Kotiček kranjskega Janeza

Tu pa tam sem že včasih slišal kakšnega dobrega pevca — da bi pa kdo pel na vsa usta in to istočasno vse štiri moške glasove, to zna in zmore do danes pač samo naš preljubljeni Ferdo.

Ko je naš pevec torej odpel svojo arijo in ko je spet odprl očesne veke, smo mu napravili glasen aplavz, kot se pač spodobi. Naj nihče tega ne pove „Slavčkom" — po sili bi hoteli imeti Ferdota nazaj na Koroško, od koder se je komaj zrinil.

Nato smo zopet pili, kar je samo po sebi razumljivo in o tem ni treba posebej pripovedovati.

„Imam dekle v Tirolah" je tudi prišla na vrsto. Saj poznate tisto pesem, ne? Na Krčanjah smo jo peli za zajtrk in za večerjo, še vmes in po večerji pa smo jo peli ne vem kolikokrat. To je bilo precej tudi odvisno od tiste grče z moštom, ki ga ne morem pozabiti. Tista grča nam je „regirala". K tisti pesmi so naši navihani fantalini sedaj po svoje dodali še ono znano kitico, ki se sedaj glasi:

Pri nas v Clevelandu navada je tà,
te za oglom počaka, ti gobček „štempla".
Ali ja, ali ja — — —

Kakor nalašč je bila gornja pesem povod, da me je mogel Ferdo vprašati: „Kako pa kaj, Janez, tiste tvoje koroške babe? V „Našem tedniku" sem bral, da bodo sem za teboj prišle."

„Če si bral, čemu potem povprašuješ? Da te le more biti tolikšna radovednost," sem mu kratko odgovoril. „To ti še svetujem, da mojih deklet ne boš več častil z ‚babami' — mojih že ne, pa amen o tem."

„Imel sem vse le za šalo, le nikar se ne razburjaj," je hitel zatrjevati Ferdo in nadaljeval: „Odslej zanaprej jih bom imenoval ‚dečle', kakor jim praviš ti, če je prav tako tebi?"

Nerad sem se Ferdotu zameril takrat in tudi za naprej bom skušal ostati z njim dober. Dobre pijače ima stalno v zalogi in kar se meni najbolj dopade, deli jo za boglonaj. Ni ravno lepa beseda ‚baba', pa mu bom odpustil, sem mu že, se reče. Človeku uide rada beseda, zlasti še pri pijači, ko je grlo razmočeno.

Razgovor je šel zdaj na to in spet na drugo. Ferdo pa je že dolgo nekaj premišljeval in namerjal, dokler ni spet prišel do besede: „Kako pa si se seznanil s tistimi dekleti, če smem vprašat?"

„Saj res, kako! One so meni pisale: „Pozdravljen, kranjski Janez!" — jaz sem pa njim odgovoril: „Pozdravljene, tri koroške dečle!" pa je b'lo. Jaz res ne vem, kaj bi bilo potreba še več kakšnega kresila. Dobro dračje se ob prvi iskri vžge in že gori.

Jesenske plašče
za dame, gospode in otroke priporoča
WALCHER
CELOVEC, 10.-Oktober-Strasse 2.
Lastna delavnica. Izdelujemo oblačila tudi, če sami prinesete blago.

Le kako more biti kdo tako preklemano butast, da še povprašuje po tem."

„Kaj pa, Janez, bom smel biti zraven, ko boš dečle na kolodvoru sprejemal?" je Ferdo spet hotel vedeti.

„Če boš povabljen, — V slučaju, ako pridejo z veliko prstljago, bom vsekakor rabil nosača, da bo robo nosil. Vidiš, morda boš pa le med povabljenimi," sem ga tolažil. Fantje, ki so bili navzoči, so se tem mojim besedam smejali, Ferdo pa je le posili vlekel čeljusti narazen.

Ko se je malo zavedel, je dal pripombo: „Zdaj si me pa dobro zabil. Še eno tako pa bom od sramu zardel."

Precej krepkih je šlo sem in tja, vse v veselem tonu in nihče se ni cmeril, če je slišal več kot je pričakoval. Bi povedal, kako smo se nato že malo vinjeni, naprej častili, pa nočem dati vsega na dan. Sem moder fant! Čemu tudi treba prav vse obešati na veliki zvon — kakor delajo kake šeme šemaste.

Predno sem odšel domov — pravzaprav sem se peljal — sem se še zahvalil gostitelju, vsaj zdi se mi tako, zagotovo pa ne morem tega rči. Če sem le pozabil, Ferdo, za vso postrežbo boglonaj!

Vse, kar sem o mojem gostitelju pisal, sem pisal z njegovim privoljenjem. Ko pa sedaj v „Tedniku" moja pisma čita, mu pa ni vse po volji. Nekaj mi žuga, kakor sem zvedel po drugih. Pravijo, da ima veliko papirja na mizi in naslov od „Našega tednika" leži poleg papirja.

Kranjski Janez.

† MARIJA HOČEVAR

V nedeljo, dne 12. oktobra 1952, je nenadoma umrla Marija Hočevar, roj. Štrus, v 73. letu starosti, doma s Perovega pri Grosupljem na Dolenjskem. Zjutraj je šla na Grosuplje k sv. maši, kjer je bila še pri spovedi in pri sv. obhajilu, kot bi slutila, da bo čez eno uro že stopila pred večnega Sodnika. — Po sv. maši je šla k mesarju po meso; tam pa se je naenkrat zgrudila in je boguvdano umrla.

Pokojna je bila preje vedno zdrava. Zelo so vplivali nanjo udarci, ki so zadeli njeno družino v zadnjih 11 letih, že v prvih mesecih po zlomu Jugoslavije leta 1941 sta bila zaprta kot zavedna Slovenca sinova Tone in Jože, ki sta bila v službi na ozemlju, ki so ga zasedli Nemci; Toneta, ki je bil kaplan v Zagorju ob Savi, so razen tega dalje časa preganjali po raznih zaporih. Oba so nato nasilno izselili. Med vojno in pa tik po vojni so ji komunisti ubili tri sinove, med njimi tudi kaplana Toneta.

Pokojna zapušča doma moža Franca, v Argentini (Buenos Aires) pa sina Ivana in v Celovcu sina Jožeta. — Pokojna je bila zelo globoko verna, pridna in delovna kot mravlja. Delala je vsak dan od jutra do večera, da bi preskrbela svojim otrokom boljše življenje. Pokopana je bila poleg sina-duhovnika Toneta v torek, 14. oktobra, na pokopališču na Grosupljem. Naj ji bo Bog dobri plačnik za vsa njena dela.

Prve dni v letošnjem oktobru sta imenovano družino zadeli še dve izgubi: umrl je tast Franc Potokar v Mostah pri Ljubljani in pa stric Janez Štrus iz Vel. Mlačevega pri Grosupljem.

Preveč zahtevano

„Veš, dragi, če se poročiva, boš opustil kajenje!"

„Da, zaradi tebe, draga, bom to naredil, četudi težko."

„In v gostilno tudi ne boš več zahajal sam?"

„Ne, draga, vedno v tvoji družbi."

„In še nekaj! Kartanje boš tudi opustil."

„Če ti tako želiš, bom opustil tudi kartanje."

„In kaj boš zaradi mene še opustil?"

„Opustil bom misel na to, da bi se s teboj poročil!" Vzel je klobuk in predno mu je mogla odgovoriti, ga že ni bilo več v sobi.

Največja izbira športnih in smučarskih čevljev ter čevljev vseh vrst
BEHR
BELJAK-VILLACH
Widmanngasse 43 — Italiener Strasse 17
Nove podplate in reparature vseh sandal in gumijastih čevljev

Slučaj ali božja previdnost?

Iz knjige: de Heredia „Una Fuenta de Energia" (Vir moči).

Stari upokojeni pismonoša Mike, po rodu Irec v Njujorku, Amerika, je pripovedoval: Dolga leta sem bil že pismonoša in bi bil že rad upokojen. Manjkal pa mi je **krstni list in brez tega** bi ne bil dobil pokojnine. Vedel sem zgolj za svoj rojstni dan, to je god sv. Mihaela, nisem pa vedel ne za rojstno leto in ne za cerkev, v kateri sem bil krščen. Kako dobiti zdaj krstni list? Moja žena pa ni obupala, marveč je molila z velikim zaupanjem, da bi nam Bog pomagal. Jaz sem povpraševal v vseh farnih cerkvah mesta Njujork po svojem krstnem listu. A vse iskanje je bilo zastonj.

Tedaj je bilo nekega dne med pismi, ki sem jih moral raznositi, tudi neko pismo iz Kalifornije. Naslovljeno je bilo na neko Marijo Zablocko. Po imenu sodeč je morala biti Poljakinja. Nesel sem pismo v označeno cesto, toda nihče v celi hiši ni ničesar vedel o Mariji Zablocki. Čisto proti svoji navadi in iz raztresenosti sem vtaknil pismo v žep jopiča.

Moja žena je — čez nekaj dni pri krtačenju obleke našla pismo. Vprašala me je, kaj je s pismom? Pripovedoval sem ji vse. Ogledala je pismo natančneje in je slutila, da je v njem denar, ki ga je mogoče sin ali soprog poslal svoji družini. Žena je imela sočutje z ono nepoznano ženo, ki je gotovo hrepeneče čakala na pismo. Prigovarjala mi je torej, naj jo tako dolgo iščem, da jo najdem.

Naslednje dni sem jo iskal, a vse zastonj. Minili so že trije tedni in medtem sta prišli še dve nadaljni pismi za ono Marijo Zablocko od ravnoistega pošiljatelja. Meni kakor tudi moji ženi je bilo veliko na tem, da najdemo ono Marijo Zablocko, ki je mogoče zelo revna. Moja žena je molila z veliko vero v tej zadevi.

Neko nedeljo sem predolgo spal in namesto, da bi šel kakor navadno, k sedmi maši v naši farni cerkvi, sem šel tokrat k deseti maši v neko drugo cerkev, v kateri še nikdar nisem bil. Župnik je bral ravno na prižnici oklice in v moje največje začudenje sem slišal ime Zablocka in naslov dotične neveste. Ves vesel sem še isti dan šel iskat Marijo Zablocko. Res sem jo našel, a ta ni imela nobenega sorodnika v Kaliforniji, ki bi ji pisal. Ves razočaran sem zapustil hišo. Tedaj pa je priletel na cesti otrok za menoj in me je prosil, naj se vrnem, ker da mi ima njegova mati nekaj povedati. Od te žene, neke Poljakinje, sem zvedel, da stanuje v spodnjem mestu uboga vdova, ki ima sina v Kaliforniji. Dala mi je njen natančen naslov.

Takoj naslednji dan sem se podal tja. Tam sem zvedel, da je res do pred kratkim tam stanovala neka uboga žena z imenom Zablocka, toda gospodar jo je vrgel ven, ker ni mogla plačati najemnine. Zvedel sem, da zdaj stanuje v sosedni cesti v strešni sobici. Šel sem torej tja. V hišni veži sem naletel na dekle, ki sem jo vprašal po stanovanju Marije Zablocke. Napotila me je v najvišje nadstropje in mi je rekla, da tam stanuje uboga Poljakinja s svojimi šestimi otroki in da še ni plačala najemnine.

Lezel sem torej v to ubogo strešno stanovanje in sem potrkal na duri. Dvanajstletna deklica je malo odprla duri in ko sem vprašal po Mariji Zablocki, me je prestrašeno in boječe gledala. Ko sem jo nadalje vprašal, če ima sorodnika v Kaliforniji, je postal otrok nekoliko zaupnejši in je rekel, da je tam njen brat Stanislav. Pri teh besedah je malo bolj odprla duri in tedaj sem videl ganljivo sliko, ki je ne bom več pozabil.

Na mizi je stal križ in podoba Matere božje, pred katero je gorel beden konec sveče. V krogu okrog pa je klečala uboga žena s peterimi malimi otroki, ki so v solzah in goreče molili v svojem materinem jeziku. Bila je Marija Zablocka, ki je z malimi iz cele duše Boga klicala na pomoč. Gotovo so mislili, da sem jaz trdi hišni gospodar, ki je prišel, da jih znova napodi naprej, ker niso plačali najemnine.

Hitro sem dal najstarejšemu otroku, ki je stal pri meni pri durih, prvo pismo iz Kalifornije. Hitro je letela ž njim v sobo in ga dala materi, ki ga je poljubila in, kakor se mi je zdelo, položila pred Marijino podobo. Nato je pismo odprla in je potegnila iz njega bankovec za 5 dolarjev. Znova je padla na kolena in je podarila z ginljivo kretnjo denar preblaženi Devici. Ker pa ni znala govoriti angleško, se je sporazumela z menoj s posredovanjem svoje hčerke in me je prosila, naj berem pismo. Bilo je čisto kratko. Sin je sporočal, da je končno našel delo in da pošilja svoj prvi prisluženi denar materi in bratom in sestram.

Dobra žena se je smehljala med solzami in mi je podala bankovec. Branil sem se, da bi ga sprejel. Hčerka mi je zdaj tolmačila, da je mati obljubila prebl. Devici, da bo podarila prvih pet dolarjev, ki jih bo prejela od svojega sina, ubogim. Pri taki velikodušnosti uboge vdove so mi stopile solze v oči.

„Kdo pa je bolj ubog, kakor pa ste vi?" sem zaklical. A vse ni nič pomagalo. Moral sem vzeti denar. Obljubil sem, da ga bom porabil na obljubljeni namen. Nato sem potegnil obe drugi pismi iz svojega žepa in sem ju podal dobri ženi. Vsako je vsebovalo 20 dolarjev. Vsa od sebe od veselja se je vrgla zopet na kolena pred podobo Matere božje. Nisem razumel, kaj je tam govorila, a brez dvoma so bile vroče molitve zahvale.

Po posvetovanju s svojo ženo sem nesel onih 5 dolarjev ubožnim sestram v samostan. Rad berem pobožne knjige in ko jih preberem, jih nesem sestram. Ko sem oddal prednici bankovec za 5 dolarjev, sem srečal na hodniku staro sestro, ki me je prosila, da bi ji za njen zlati profesni jubilej preskrbel knjigo: Življenje našega Gospoda, spisal Ludvik Saški. Spraševal sem po vseh kat. knjigarnah mesta, a nihče ni poznal knjige. Minil je en mesec, dobil sem povabilo na profesni jubilej one stare sestre. Še enkrat sem šel iskat ono knjigo. Vprašal sem v antikvariatu. Nič. Šel sem k Shulty-ju. Tudi tam ni nihče poznal te knjige. Trgovec mi je rekel, naj sam pogledam med starimi knjigami. Najmanj desetkrat sem že prebrskal vse te knjige. Nikdar pa nisem našel, kar sem zdaj videl na prvi pogled: veliko sveto pismo. Ali nisem te knjige že videl? Odprem knjigo — bila je naša stara družinska biblija, sv. pismo, v katero je moja davno umrla mati zapisala rojstne podatke svojih otrok, krstni dan in župnijo, v kateri so bili krščeni. Glasom teh podatkov nisem bil krščen v Njujorku, marveč v Hoboken. Šel sem v dotično župnijo in v malo minutah sem imel v rokah svoj krstni list. Poslal sem ga v Washington in v kratkem mi je bila priznana pokojnina.

Je bilo vse to zgolj slučaj, naključje? Ne! Vsled molitve dveh oseb je božja previdnost vse tako vodila, da je pismonoša Mike slednjič prišel do svojega krstnega lista!

Za našo mladino

Mali pevček

Mnogokrat čujemo o umetnikih, učenjakih in drugih pomembnih možeh, ki že v rani mladosti kažejo veselje in nagnjenje do določenega poklica in včasih vsled kakega dogodka, ki se jim vtisne globoko v dušo, uravnajo vso svojo življenjsko pot.

Slično se je zgodilo Florijanu, malemu pevcu; komaj pet let je bil star, ko mu je svetla, zlata iskrica padla v dušo in odločila celo njegovo življenje.

Stara mati ga je vedno rada popeljala s seboj, če je šla v cerkev. In tiste lepe nedelje je pozabila na svoje bolne noge in na dolgo pot. Florijan je bil od veselja ves iz sebe. Očke so mu kar žarele in komaj je pričakoval odhoda in poti v cerkev. Koliko

stvari je tam lahko občudoval: Prekrasne oltarje, morje prižganih sveč. A kar je bilo še največ, ko so zadonele mogočne orgle, mu je srce kar zastalo v pričakovanju: sedaj zapojo pevci — sami mladi dečki njegove starosti — in kako zelo rad bi bil tudi on med njimi...

Često se je moral ozreti na kor, če so res le navadni dečki, ki tako lepo pojo; zdelo se mu je, da bo odkril angelske perutnice na njih lepih enotnih oblekcah. „Ne glej zmeraj nazaj, saj moramo gledati na oltar," ga je morala stara mati dostikrat opomniti, da se je obrnil in se spomnil, kje je.

Nekaj časa je res lepo molil, a spet je moral misliti na male pevce. Mogoče pa res niso navadni dečki, ampak nekaki čudežni. In mož, ki pred njimi vihti paličko, gotovo s tem doseže tako lepe melodije. Kdo ve, če bi on sam stal na koru, ali bi znal tako lepo zapeti? Ni se mogel iztrgati tem mislim, vedno je imel pred očmi pevski zborček malih šolarčkov.

Ko je postal malo večji, je seveda zvedel, da so ti pevci čisto navadni dečki, samo dosti se morajo učiti, sicer ne bi mogli tako lepo zapeti. In nekoč je ustavil nekega pevca, ko je prišel s kora in ga o vsem tem vprašal. „Glavno je, da imaš dober glas," mu je pojasnil mali pevec. Florijan je brž pritrdil, da ima on gotovo dober glas. Če na primer doma v kleti zapoje: „Sijaj, sijaj sončece", ga čujejo celo v četrto nadstropje. „Pa note je treba poznati in jih tudi zadeti," nadaljuje pevec in Florijan se resno zamisli.

Dobro zadeti? Kaj naj to pomeni. Seveda, s kamnom zadene, kamor hoče, vsako deblo in vsak plot, a kaj ima s tem petje opraviti? Prijatelj Jernejček, ki se uči citre, mu to radevolje pojasni. Vedeti je treba, kje je treba n. pr. noto C prijeti in kako lahko igraš po notah vse pesmice. Seveda, v grlu nimaš strun in si ne moreš zapomniti mesta, kje se ta in druga nota zapoje, a učiti se je pač treba.

Večkrat posedi Florijan pri prijatelju in z njim proučuje umetnost godbe. In nekega dne izrazi doma željo, da bi rad hodil na kor pet. Stara mati, ki je ustregla vsaki njegovi želji, je bila takoj voljna, a oče in mati sta imela pomisleke. Cerkev je precej daleč, moral bo često hoditi k vajam in nato sam po mestu domov, kar je pa nevarno, posebno, ker je še premajhen. „Morda, ko boš večji," konča oče.

A kaj je hujšega kot čakati, ko je hrepenenje večje in močnejše, čim dalj časa je treba potrpeti. In nekega dne se mali Florijan spet znajde v cerkvi. Čeprav je bila cerkvica skoraj prazna, vendar se mu je zdelo, da še zdaj zveni pod visoko obokanim stropom močni glas orgel in sladko petje malih pevcev. Nehote se je približal vratom, ki vodijo na kor in videl, da so odprta. „Oh, samo enkrat hočem pogledati od blizu, kako je na tem srečnem prostoru, kjer lahko dečki dajejo Gospodu hvalnice in himne," si misli in že je na koru. Želja, da bi si od blizu ogledal orgle in note, po katerih pojejo mali pevci, je tako velika, da se ne more premagati. A komaj je na koru, že sliši hitre korake po stopnicah. Boječ se, da bo kaznovan, ker je kot nepoklican gost prispel na kor, se brž ozre okrog sebe, kam neki bi se skril. K sreči je bila ena deska pri orglah odtrgana, tako da je mogel zlesti v notranjost in se tako skriti očem pevcev in njihovega kapelnika.

Čeprav mu je srce od začetka burno utripalo vsled strahu, vendar je bil nad vse srečen in blažen, da je lahko prav od blizu poslušal prelepo petje. A danes je bila samo vaja. Nič ga ni motilo, čeprav so kako mesto po trikrat zapeli: naslonil je komolec na koleno, glavico na roko in poslušal, pozabivši na sebe in ves svet... Posebno mesto: „Et incarnatus est" je moral neki dečko — solist ponoviti gotovo trikrat, ker je bilo precej težko in nikakor ni mogel brezhibno zapeti. Najprej so pričele orgle, nato pa solist. Mali Florijan je že pri drugi ponovitvi znal melodijo na pamet in je vsakokrat nehote po tihem pel zraven. Ko pa so četrtič ponovili, se je zgodilo.

Ko so prišli do tega mesta, Florijan seveda ni mogel videti, da je dal kapelnik znamenje, da ne pojejo dalje in tudi orgle so se ustavile. Ker pa on o vsem tem ni imel pojma, je hotel spet skupno s solistom zapeti in tako je zazvenel samo njegov glas, brez napake, ganljivo in čisto: Et incarnatus est... Takoj, ko je končal, je v grozi slišal šepet in pritajen smeh malih pevcev in besede kapelnika: „To je pa res nek čudežen odmev."

In ni dolgo trajalo, ko se je oglasil nek mali pevec in pokazal s prstom na odprtino: „Tukaj je neki deček skrit, ne naš, tujec." Kaj je hotel storiti drugega kot prilesti iz skrivališča. Čeravno ga je bilo sram in strah, vendar je vse po pravici povedal, svojo neodoljivo željo, da bi tudi on smel peti na koru. Ko je še med jecljanjem končal, je kapelnik dvignil paličko in smehljaje dejal: „No, Florijan, pa nam zapoj še enkrat solo!"

Spet so zadonele orgle in Florijan, nič več v zadregi in srečen in blažen, je zapel čisto kot zvonček, iz dna svojega nad vse srečnega srca. Vsi mali pevci so v občudovanju umolknili, ko je zaplavala nad svetim prostorom melodija in trepetala med oboki.

Ko je zadnji ton izzvenel med cerkvenimi stenami, je kapelnik pritrjevalno pokimal z glavo, prijel Florijana za roko, jo trdno stisnil, toplo pogledal v oči in dejal: „Dobro si naredil, zelo dobro! Ali hočeš v nedeljo peti?"

„Da," je bil srečen odgovor.

In v nedeljo, ko je njegov srebrni glas plaval po napolnjeni cerkvi, tudi mamica, očka in stara mati niso — zmiraj gledali na oltar, ampak so se morali večkrat ozreti na kor, kjer je njihov malček vriskal in pel v nepopisni sreči, da je njegova srčna, tako dolgo gojena želja, postati pevec, uresničena.

Rešitev zlogovnice iz številke 45 „Našega tednika".

1. DrobiŽ. 2. OdstavitI. 3. MlateV. 4. OseL. 5. VezaJ. 6. ImE. 7. NagnjeN. 8. AluminiJ. 9. VaS. 10. ImeniK. 11. RavnotežjE. 12. NaglaS. 13. AmeriškI. 14. ŠokaL. 15. ElipsE.

ZA DOBRO VOLJO

Zdravnik: „Od česa ste tako strašno nervozni?"

„Od ribjega lova, gospod zdravnik."

Zdravnik: „To je pa čudno! Saj pravijo, da ribji lov živce miri!"

„Že, gospod doktor, ampak jaz nimam pravice!"

Uredništvo — mladini

Draga mladina! Sprejeli smo že več pisem, v katerih sporočate, da ste z mladinsko stranjo zadovoljni, kar nas tudi jako veseli.

Ta stran mora postati res tvoj najboljši prijatelj. S tem, da varuje in čuva koristi vse narodne slovenske družine, čuva tudi tvoje interese. Sam si ob še taki veljavi neznaten in nepoznan, v narodni družini pa je celo najneznatnejši ud velike važnosti. Zato se večkrat oglasite, da se bomo medsebojno vedno bolj spoznavali in povezovali. Sporočite nam tudi oni, ki se doslej še niste oglasili, kaj na mladinski strani še manjka in kaj vas zanima. Pišite nam, kako se bavite s prosveto in pošiljajte mladinske novice, saj je ta stran posvečena samo vam. Tako bo to tedesko glasilo res postalo vidni izraz naše mlade narodne družine. Težave za sedaj so še s slikami, ker nam manjkajo klišeji. Kolikor pa bo le mogoče, bomo ustregli tudi z lepimi slikami.

Še na nekaj posebnega bi vas ob tej priliki radi spomnili, dragi fantje, draga dekleta! V prihodnje naj bo tudi vam povedano, da člankov brez podpisa ne moremo objaviti, dokler ne poznamo pisca. Imena so sicer uredniška tajnost, vendar mora biti uredništvu samemu znano ime pisca vsakega dopisa oz. članka.

Naposled, prijatelji, bi vas še opozorili na nadvse zanimiv kos naše kulturne zgodovine, to je Miklavževanje, bodisi na predvečer sv. Miklavža po domovih ali pa v obliki kulturne prireditve v prosvetnih dvoranah. Tudi letos bo naše otroke obiskal Miklavž. Vedno se ga veselijo, sivolasega škofa z bogatimi darovi. Veliko veselje se pojavi pri mladih in večkrat tudi pri starih, ko se prične mesec december s svojo praznično poezijo. Na to, dragi prosvetaši, je treba že sedaj misliti in se pripravljati. Samo tako bomo mogli našim otrokom res kaj lepega pokazati, v zadovoljstvo njim in staršem. Ne pozabite nam poslati **pravočasno** vabila!

Ko smo se sedaj na kratko čisto po domače pogovorili, napravimo trden sklep in pojdimo na delo! Bog vas živi vse, ki ste dobre volje!

ŠPORT IN ZNAMKE

Šport je dandanes tako razširjen, da si sploh ne moremo zamisliti življenja brez njega. Športne prireditve pritegnejo velike množice gledalcev. Izhajajo časopisi, ki se bavijo samo s športom, vsi politični časopisi imajo tedensko vsaj po eno športno stran, poleg dnevnikov izhajajo tudi tedniki in mesečniki, ki nam govorijo o športnem življenju.

Drugi pojav današnje dobe je izdajanje znamk v najrazličnejše svrhe in ob najrazličnejših priložnostih. Jasno je, da države, ki tudi finančno podpirajo šport, skušajo pritegniti čim več domačih in tujih gledalcev na športne prireditve tudi z znamkami. Zaradi tega imamo danes obširno filatelistično področje: zbiranje znamk s športnimi motivi. Teh znamk je danes v svetu že mnogo in težko bi jih bilo zbrati enemu samemu zbiralcu. Zaradi tega se mnogi specializirajo in zbirajo le znamke, ki nam prikazujejo določeno športno panogo, ta lahko atletiko, drugi nogomet, tretji zimske športe, četrti plavanje in tako dalje.

Tu hočemo navesti države, katere so dale v promet znamke, na katerih je nogometna igra. Saj je nogomet najbolj priljubljena igra med našo mladino. Lahko vidimo na vsakem ovinku mladince, ki se lovijo za žogo:

Cona B Svob. tržaškega ozemlja (letos dve seriji), Bolgarija (1931), Nemčija (1936), Francija (1938), Italija (1934), Nizozemska, Romunija (1937, 1946), Češkoslovaška (1951), Poljska (1952), Luksemburška. Največ znamk, ki nam prikazujejo športne motive, je doslej izdala Sovjetska zveza (1935, 1938, 1948, 1949). V prekomorskih deželah je nogomet zelo razvit v Južni Ameriki, znamke s športnimi motivi pa so izdale: Urugvaj (1928), Bolivija (1951), Brazilija (1950).

PO SVETU

V ponedeljek, dne 3. novembra, sta pričeli **gospodinjski šoli v Št. Rupertu in Št. Petru** s polletnim tečajem za dekleta. V četrtek, dne 6. novembra, se je začel **kuharski tečaj v Šmarjeti v Rožu.**

Ruda: Dne 3. novembra je Firdanku na Haberbergu nek tamošnji fant v starosti 16 let ukradel 1000 šilingov. Ruški orožnik je fanta ujel in dobil pri njem še 500 šilingov, nato ga je zaprl v novo občinsko ječo. Fant pa je iz ječe še isti večer ušel. Kakor pravi orožnik, je verjetno s pomočjo žlice, katero je dobil k večerji, zapah odprl in skozi okno ostalih kletnih prostorov, ki niso bili zaprti, pobegnil. Zanimivo je vsekakor, da nova ječa ni držala.

Tekmovanje mladih glasbenikov. V Sarajevu je bilo prejšnjo soboto končano tekmovanje mladih glasbenikov Jugoslavije. Pripravljenih je bilo 47 kandidatov, tekmovanja se jih je udeležilo 31. Na javnem nastopu, 23. 10., je žirija 11 kandidatov razglasila za najboljše in jim podelila nagrade v znesku 260.000 din.

Druga letošnja švicarska odprava na **Himalaje (Mont Everest)** je že odletela z letalom iz Švice. Plezalci se nahajajo že 1000 metrov pod vrhom, to je v višini 7.882 metrov Mont Everesta.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev iz zadnje številke v „Našem tedniku": 21. Podkev. — 22. Na mravljinji. — 23. Brazda.

VIII.

24. Zakaj stoji zvonik?
25. Kaj v lesu joka?
26. Kdaj je vol zunaj in znotraj kosmat?

Lesičjak

Koroški ljudski pesnik in pevec

(6. nadaljevanje)

Le poglejmo onega,
kir se rad v špil poda;
kar dobi, zapije vse,
pijanc zaspan s taberne gre.
Če zgubi, pa nehat noče,
rajši v legenj vzeti hoče,
da le špila in pije,
dokler krajcar v devžku je.

Od skrbi ne more spat,
v sanjah hoče tud' kvartat,
špil je slajši kakor med,
če glih ga pelje le na led.
Premoženje vse zapravi,
jopič na prodaj postavi.
Karte le so njega bog,
jih časti do starih nog.

Spet se drugi najdejo,
da črez mero pijejo,
vlivajo v svoj polovnjak,
da ne morejo črez prag.
Vse taberne obletijo,
potle v luži obležijo.
„Po svinjsko kratko tako živô",
krote z luže pojejo.

Najbolj se je takih bati,
kir se hoč'jo zmirom klati.
Če mu kdo le majhno reč pove,
mu že v jezi v lase gre.

Priduševati se in klati,
v mizo biti, glaže treti,
obrniti po koncu vse,
to njih dobra volja je.

Kjer je sejem al' pa shod,
tja imajo svojo pot;
tamkaj se sprehajajo,
po tabernah rajajo;
le tepenje ino klanje
to je njih cerkvovanje,
vso obtolčeno glavo
nesejo odtod domu.

Ženske, nikar ne mislite,
da bi ve vun vzete ble;
res, da moštvo pridno ni,
pa še hujši ste ženske vi.
Kar je Eva v raju znala,
ko je Adama zapeljala,
to znate tudi vi;
vsak se vas naj boji.

Ženske slabosti in napake nam kaže tudi „Pesem od kmeta, ki se je slabo oženil". Že na pač podpira tri ogle pri hiši, če je dobra in vestna gospodinja, tako da kmetu ne bo treba tožiti, kadar se oženi:

Dokler sém še ledik biv,
sem fejst kmetič biv;
hojdi, dojdi, hojdi doj.
Sem oženiv se,
mi vse v škodo gre...

(Se nadaljuje)

Še je čas za gnojenje

Prerokovanje in napovedovanje vremena je vedno zelo nehvaležna in dvomljiva zadeva, vendar pa se včasih le tudi take napovedi uresničijo. Za letos napovedujejo nekateri lepo in dolgo jesen. Ob taki jeseni pa zemlja še ne počiva, more še vedno sprejemati v sebe hranilne snovi in jih pripravljati za spomladansko rast rastlinam. Tako vreme pa nam tudi omogoča, da opravimo še nekatere posle, do katerih doslej zaradi letošnjega deževnega vremena nismo dospeli ali pa smo na nje pozabili. K tem delom pa spada tudi pravilno obdelovanje zemlje v jeseni.

Med ta dela spada najpreje jesensko oranje. Koristi, ki jih imamo od tega oranja, si ne moremo niti predstavljati. Vsaj vse one njive, ki smo jih namenili drugo leto za okopavine, morajo biti jeseni globoko preorane. Pa tudi njive, ki smo jih namenili za jare posevke, v jeseni preorjemo. Saj tem posevkom navadno ne gnojimo s hlevskim gnojen, ker bi ga razmeroma slabo izkoristili.

Slamoreznice, mline, motorje
nudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji
KURT MARKTL & CO.
kmetijski stroji in nadomestni deli
CELOVEC-KLAGENFURT, St. Peter, končna postaja obusa Völkermarkter Strasse Nr 117

Pravilno naj bi bilo, da so v jeseni preorane vse one njive, ki niso posejane z ozimino. Za jara žita pa v spomladi ni tako potreben plug, kakor pa njivska vlača ter težka in lahka brana ali pa krožna brana. Saj plug v spomladi le škoduje, ker poslabša godnost in kakovost zemlje in zmanjšuje zimsko vlago v zemlji. Plug naj zemljo preorje globoko in rahlja v jeseni, ne pa spomladi.

Ako je lepa jesen, moremo jeseni še preskrbeti ozima žita, nadalje pa tudi lucerno, deteljo in travnike z zalogami hrane. To hrano dobijo te rastline z dodajanjem umetnih gnojil. Ako doslej še teh nismo dali ozimi pšenici ali ozimi rži, imamo za to še čas. Ozimi pšenici damo okrog 300 kg superfosfata ali Thomasove moke in pa okrog 200 kg kalijeve soli na en hektar. Ozimi rži pa damo 200 kg fosfatnih gnojil in pa 150 kalijeve soli. To sicer pozno gnojenje je še vedno učinkovito. Ni se treba bati, da bi fosfatna gnojila izpral pozni jesenski dež ali pa zimska vlaga. Pa tudi pri kaliju ni treba imeti tega strahu.

Pri lucerni izrastejo že v jeseni na glavi korenin nastavki za spomladanske poganjke. Ako v jeseni zemlja še ni zmrzla in smo gnojili s fosfatnimi in kalijevimi gnojili, more to hrano lucerna v nastavkih še v veliki meri zbrati, kar omogoči zelo bujno rast v spomladi. Taka lucerna bo zelo gosta in pridelki lucerninega sena res obilni. Podobno je tudi pri rdeči detelji, ki si po takem gnojenju opomore zlasti na rahlih zemljah.

Ob ugodnem vremenu v jeseni moremo zelo koristno delo opraviti tudi na travnikih. Saj moremo travnikom še gnojiti s hlevskim gnojem, s kalijevimi in s fosfatnimi gnojili. Pri tem pa ne smemo pozabiti na gnojenje z apnom. Posebej je v današnji številki „Našega tednika" omenjeno, kako je letos še po znižani ceni mogoče dobiti apno za gnojenje. Kdor še ni poizkusil, kakšne koristi mu more prinesti tako gnojenje, naj to letos poskusi, ko more dobiti s pomočjo ERP-kreditov apno po razmeroma zelo ugodni ceni.

Tudi travniške rastline, to je trave, še nabirajo v jeseni zalogo za rast v spomladi. Korenine, mladi poganjki in izrastki zbirajo v svojih stanicah hranilne snovi. Dokler torej jesensko vreme še omogoča tako zbiranje hranilnih snovi, morejo trave še zelo koristno izrabiti hranilne snovi, ki jih dodajamo z jesenskim gnojenjem. Dokler zemlja še ne zmrzuje, more ta zemlja jesensko gnojenje in hranilne snovi v gnojilih izrabiti v vsakem oziru in spomladi vse te hranilne snovi dovaja mladim rastlinam, kar omogoča hitro in bujno rast. Zato izrabimo še morebitno jesensko ugodno vreme. Saj ne vemo, kakšno bo vreme spomladi in zato se more zgoditi, da bomo spomladi na vsa ta tako potrebna dela — pozabili. Posledica pa bo slaba letina in slabi pridelki na njivah in na travnikih. Zato se ravnajmo po znanem pravilu: Kar moreš danes storiti, ne odlašaj na jutri.

Gnojite z apnom

Zastopstvo za gospodarsko sodelovanje, to je ERP-zastopstvo, je dalo letos na razpolago večje vsote, ki naj bi omogočile cenejšo nabavo apna za gnojenje. Za koroško kmetijstvo je na razpolago po znižani ceni 11.000 ton apnenega prahu in pa 2.400 ton mešanega apna. Od vse te količine pa so doslej naročili kmetje samo nekaj preko 3.000 ton. To je znak, da se kmetje za gnojenje z apnom vse premalo zanimajo, ker pač ne uvidijo velike važnosti gnojenja z apnom. Tako se bo zgodilo, da kmetje ne bodo izrabili ugodne prilike za nabavo apna po razmeroma zelo nizki ceni, naši pridelki bodo pa še v naprej tako nizki kakor so bili doslej.

Cene za apno so (za 100 kg v šilingih):

Ogljikovo-kislo apno: V vrečah 12.40, razsuto 7.50.

Mešano apno: v vrečah 21.40, razsuto 15.50 šilingov.

Ako je kmetija oddaljena nad 7 km od odvoznega kraja, povrne Kmetijska zbornica proti predložitvi računa tudi še stroške vožnje.

Na vse te ugodnosti ponovno opozarjamo naše kmete in jim svetujemo, da ne zamudijo te ugodne prilike ter še pravočasno naročijo apno. Jesenski meseci so za gnojenje z apnom najugodnejši.

Pokončujmo miši

Redkokdaj so napravile poljske miši na pridelkih tako škodo kakor letos. To je omogočilo izredno suho poletje in nato ugodno jesensko vreme v zadnjem mesecu. Zato prihajajo od vseh strani poročila o veliki škodi, ki so jo miši že povzročile in jo povzročajo še naprej zlasti na jesenskih posevkih. Škoda je že znatna pri mladih ozimih žitih ter pri lucerni in detelji.

Ako bo še naprej ugodno jesensko vreme, s čemer moremo računati vsaj do konca meseca novembra, bo škoda, ki jo bodo v tem času povzročile miši na ozimih žitih ter pri lucerni in detelji, še velika. Zato pa moramo poizkušati to škodo preprečiti, to je zatirati in uničevati moramo poljske miši.

Najprimernejše sredstvo za uničevanje miši je zastrupljena pšenica. Seveda pri tem ne pomaga mnogo, ako samo en sam kmet na svoji njivi zatira miši, sosedje se pa za to ne zmenijo. Čim večji je okoliš, kjer kmetje skupno zatirajo miši, tem boljši je uspeh. Pri tem pa moramo upoštevati, da se miši zelo rade zadržujejo na obronkih njiv in na robu gozdov ter pašnikov in travnikov. Tam je največ mišjih gnezd.

Najboljše bi bilo za uspeh in bi bilo tudi najlažje izvedljivo, ako bi zatiranje miši prevzeli občinski kmečki odbori. Pri skupnem naročilu je tudi zastrupljena pšenica mnogo cenejša in stane en kilogram take pšenice 10.50 šilingov.

Ko polagamo zastrupljeno pšenico, moramo paziti, da pride zastrupljeno pšenično zrnje dosti globoko v zemljo. S posebnimi pripravami najlažje polagamo zastrupljeno zrnje v sveže mišje luknje in rove. Ako bi trosili zastrupljeno zrnje samo po površini zemlje, to ne bi imelo nobenega pravega učinka, miši ne bi pokončali, ampak bi zastrupili s tem samo koristne ptice. Zato je pri zatiranju miši z zastrupljenim pšeničnim zrnjem eden glavnih pogojev, da to zrnje pravilno polagamo v mišje luknje in v mišje rove.

SVETOVNA ŽETEV KORUZE

Po cenitvah ameriškega ministrstva za kmetijstvo bo dosegel letošnji pridelek koruze 5.6 milijard bušlov koruze. Od te količine bodo pridelali v Združenih državah 3.257,000.000 bušlov, kar predstavlja 58% odstotkov vsega svetovnega pridelka koruze (1 bušel je 35.33 litrov).

Našim gospodinjam

Kmečka gospodinja

Zaradi pomanjkanja kmečkih delavcev in zaradi odseljevanja kmečkih sinov in kmečkih deklet v mesto in v industrijo so preobremenjeni z delom oni, ki so še ostali doma na kmetiji. Ta preobremenitev pa ni samo na možu in na moških članih kmečke družine, ampak še v veliko večji meri na ramenih kmečke gospodinje. Medtem ko se trudi kmečki gospodar zunaj v gozdu, na travniku, na njivah in na pašniku, mora skrbeti gospodinja za izvrševanje mnogovrstnih in neštevilnih del v domači hiši. Če je kmet še tako marljiv in še tako spreten pri svojem delu, vendar bi pri vsej tej marljivosti in spretnosti kmetija propadala in tudi propadla, če ne bi pri domačem kmečkem delu bila marljiva in spretna tudi gospodinja.

Gospodinja zjutraj prva vstane in zvečer gre zadnja k počitku. Med jutrom in večerom pa je vse polno dela. Saj mora skrbeti gospodinja za red povsod, kuhati mora za družino in za živino, skrbeti mora za otroke, prati perilo in šivati obleko in perilo. Razen tega vsega mora večkrat pomagati še v hlevu, večkrat mora sama prevzeti vso molžo, sama mora tudi prevzeti vso oskrbo svinj. In še ni dosti, pomagati mora tudi pri delu na njivi, na travnikih, predvsem pa mora oskrbovati vrt.

Vsa ta preobremenitev dela pa ima za posledico, da se kmečka gospodinja preveč in prehitro izčrpava, saj mora vse to preobilno delo vplivati škodljivo tudi na zdravje gospodinje. Ker pa je večkrat sama na kmetiji za vsa ta dela in to zaradi pomanjkanja delavcev ali pa zaradi pomanjkanja denarja, da bi delavce najela, traja ta preobremenitev iz dneva v dan. Saj so večkrat na kmetiji za delo, katero je opravljalo preje 5 do 8 oseb, danes samo še tri osebe. Res je, da je delo danes olajšano s tem, da je na kmetiji več kmetijskih strojev, ki pomagajo opraviti mnogo dela in tudi mnogo dela olajšajo. Toda povsod to ni mogoče. Deloma je zapreka pri tej uporabi strojev zaradi oblike njivske in travniške površine in to zlasti pri gorskih kmetijah. Omejena pa so tudi denarna sredstva in zato ni mogoče nabaviti vseh potrebnih strojev.

Pa tudi nam, kjer že veliko dela izvršujejo stroji, ima od vsega tega kmečka gospodinja le malo koristi. Saj so stroji večinoma za poljsko in njivsko delo, za košnjo, mlatev itd. Tehnične izpopolnitve v kmečkem gospodinjstvu pa so še zelo pomanjkljive. Medtem ko je na njivah in na skednjih slišati ropot strojev in motorjev, pa mora gospodinja mnogokje še večkrat na dan od daleč prinašati vodo v kuhinjo in mora spet daleč nositi skuhano krmo za svinje v svinjak.

Vendar bi se pri malo dobre volje dalo na vsaki kmetiji urediti tako, da bi olajšali tudi kmečki gospodinji prenaporno delo. Povsod je mogoče napeljati vodo v kuhinjo. Večinoma povsod je mogoče urediti posebno kuhinjo za kuhanje krme za svinje. V tej kuhinji je nato mogoče urediti tudi pralnico. Kjer pa bi bilo vse to le predrago, je pa prav gotovo mogoče urediti tako, da je pri pranju gospodinja vsaj pod streho. Skoraj povsod bi se dalo urediti tudi tako, da ima gospodinja vedno na razpolago toplo vodo. Večinoma povsod je danes že postavljen štedilnik in v zvezi s štedilnikom je mogoče urediti nad štedilnikom kotel za toplo vodo. Z malo dobre volje in z razmeroma malimi izdatki je mogoče urediti kuhinjo tako, da odpade veliko število nepotrebnih potov pri gospodinjskem delu.

Važnost gospodinjske izobrazbe

Danes govorimo in beremo vsepovsod samo o tem, kako je treba v kmetijstvu povišati proizvodnjo. Treba pa bi bilo misliti tudi na ta, kako bi zmanjšali preobremenitev z delom kmečkim gospodinjam. To pa je mogče doseči s primerno preorganizacijo dela.

K temu vsemu pa mora prispevati in pripomoči tudi gospodinja sama. Za to pa je potrebna najpreje dobra strokovna izobrazba. To pa more dobiti kmečka gospodinja v gospodinjski šoli in v raznih gospodinjskih tečajih. Seveda niso ti tečaji in ni pouk v šolah brezplačen. To mora nekdo plačati, ali plača davkoplačevalec ali pa morajo prispevati za oskrbnino v šoli in na tečaju dekleta oziroma starši deklet sami. Pravilno pa je, da prispeva k stroškom predvsem tisti sam, ki bo imel od šolanja največ koristi.

Danes je tako, da se kmečka dekleta bojijo poklica kmečke gospodinje. Če le malo prilika nanese, se raje poročijo v vse druge poklice, samo ne na kmete. To je pa deloma zato, ker ni bila pravilna vzgoja v kmečki družini. Ako seveda kmečka dekleta vidijo samo to, koliko mora mati kot kmečka gospodinja trpeti, ne morejo dobiti veselja do kmečkega življenja. Zato pa je tudi dolžnost kmečkih mater, da s primernim poukom vzbudijo v dekletih veselje do kmečkega dela in do kmečkega življenja. Pa tudi za možnost pravilne vzgoje morajo dobiti bodoče gospodinje same najpreje usposobljenost na gospodinjskih tečajih. Zato ni mogoče dovolj priporočati, da obiskujejo kmečka dekleta, bodoče gospodinje, gospodinjske šole in gospodinjske tečaje. Stroški za te tečaje so le mali del vrednosti vsega onega, kar se bodo dekleta na teh tečajih naučile.

Svetovna trgovska mornarica

„Narodna zveza ameriških ladjedelniških podjetij" naznanja, da se bo dvignila tonaža svetovne trgovske mornarice, ko bodo izvršena sedanja naročila, na 22 milijonov btto reg. ton. S tem se bo povečal sedanji obseg svetovne trgovske mornarice za 24%; hkrati pa bo za 40% večji kakor je bilo stanje tik pred drugo svetovno vojno.

Pri naročilih trgovskega ladjevja, ki so sedaj v delu, so udeležene Velika Britanija s 30,2%, Norveška s 17,8%, Panama s 6,4%, Nemčija s 5%, Japonska z 2,3%, Francija s 4,8% in Združene države s 3,4%.

Sedanje svetovno trgovsko ladjevje pa je porazdeljeno takole; Velika Britanija ga ima 23,9%, Norveška 9,3%, Panama 6,1%, Nemčija 1,8%, Japonska 3,9%, Francija 4,5% in Združene države 17%.

Od ladij, ki jih zdaj gradijo, je 54% petrolejskih, 33,2% tovornih in samo 2,8 potniških ladij.

Polovica petrolejskih ladij v gradnji je namenjena za Veliko Britanijo in Norveško, za ameriške družbe pa samo 5,3%. Pač pa ima Amerika največji delež na sedanjem petrolejskem ladjevju.

Trideset držav bo povečalo svoje trgovsko ladjevje s tovornimi ladjami, ki so v gradnji. Za Veliko Britanijo jih je namenjenih 37,9%, Nemčiji 12,6%, Norveški 10% in Japonski 6,1%.

Zgoraj omenjena zveza ameriških ladjedelniških podjetij pravi, da so moderne tovorne ladje trdnejše in večje kot predvojne, toda dohodki iz tovornine se niso povečali in to zaradi daljšega pristanka v pristaniščih.

Ista zveza meni, da ne bodo potniške ladje nikoli več dosegle take skupne tonaže, kakor so jo imele leta 1939. S sedanjimi gradnjami pa se bo obnovilo potniško ladjevje na približno 30% predvojne tonaže.

Francija bo v kratkem dobila 19 novih potniških ladij, Velika Britanija 16 in Nizozemska 4.

Predvojno tonažo svojega ladjevja so že presegle Sovjetska zveza, Španija, Panama, Norveška in Grčija.

ORANJE POBOČNIH ZEMLJIŠČ

Na kmetijski razstavi „Smithfield", ki bo od 8. do 12. decembra v Londonu, bo razstavljen tudi plug „Headland", ki je nameščen na traktorju v določenem naklonskem kotu in služi za oranje na pobočjih ležečih zemljišč. Plug je opremljen s premičnim gredljem; črtalom, ki ga lahko nadomestimo in poenoteno vrsto plužne deske.

Ista tvrdka bo nadalje razstavila vrtalni stroj na lopatice za zakopavanje semen. Stroj, ki prihrani delovno silo in semena, je posebno primerno za sejanje zelja, sladkorne in drugih vrst repe ter graha. Stroj lahko napravi od ene do šest vrst posevkov.

Modni plašči letošnje sezone, kakršne si želita „on" in „ona"

Izmed oblačilnic v Celovcu je nedvomno „Moden-Pickl" ena najuglednejših in zelo priznanih oblačilnic. Zato smo jo obiskali in vprašali, kaj je novega. Pokazali so nam plašče, o katerih moramo

izpregovoriti. Ko bi naša dekleta in žene videle okusne, moderne, toda praktične fazone plaščev, bi se začudile in nedvomno bi vsaka imela nemalo skrbi, kateri ji je najbolj povšeči, katerega bi rada imela in si ga izbrala, kajti izbira je res nadvse velika. Tukaj je vse skrbno premišljeno, plašči so na razpolago za vsako velikost, v vseh vzorcih in kakovostih. Vitke linije najdejo tu krasna oblačila, tudi krepkejše dame dobe pred oči izbiro plaščev, ki njim odgovarjajo. Največje vrednosti pa je dejstvo, da si more vsaka izbrati plašč, kakršnega si želi in oblačilnica Moden-Pickl ga ji izdela po okusu in povedani želji, ne da bi bilo treba za tak plašč po meri plačati kaj več kot pa za takega, ki je že na zalogi.

Na ogled so nam bili plašči iz črtkastega flavša, podloženi z vatelinom iz ovčje volne in to že za šil. 570. Cela vrsta lepih plaščev, ki smo jih videli, ne stane več kot 780 do 980 šilingov. Povsem jasno pa je, da izdeluje oblačilnica tudi plašče, ki predstavljajo višek sodobne krojaške umetnosti, so nadvse elegantni in iz najboljšega blaga. To je „double-plašč", dvojni, ki po svoji trajnosti presega vsako drugo oblačilo. Takega morete nositi leta in leta. Taki plašči najboljše kakovosti stanejo od šil. 1200 do 1400.

Tudi moški plašči so nam izredno ugajali. Videli smo športne plašče iz kamelje dlake, iz sivega flavša, pa tudi iz rjavega in plavega. Izredno priljubljeni so Crombty-plašči, ki so lepi in zelo trpežni. Velika izbira jih je. Kroj je pri vseh seveda raznovrsten in prilagojen starosti in postavi osebe. Za mladino so lepi in praktični plašči s pasovi in široko zaponko. Blago je odgovarjajoče vzorčasto, za starejše gospode so na zalogi plašči v sivem, gladki, z ali brez zaponke.

Tudi tukaj smo dobili vtis, da so to oblačila, ki vzdrže dolga leta. Obenem so cenejša kot lani, saj dobite dober moški plašč že za šil. 695.

Tvrdka Moden-Pickl, v Celovcu, Paradaisergasse 4, more nuditi te ugodnosti le zato, ker vse plašče sama izdeluje.

PLEMENSKI SEJEM V ŠT. VIDU NA GLINI DNE 20. NOV. 1952

Naslednji in tudi zadnji plemenski sejem v tem letu priredita skupno Koroško-štajerska zveza za pšenično-rjavo govedo in Deželna zveza koroških svinjerejcev. Na sejmu bo okrog 70 mladih bikov in okrog 50 brejih krav in telic ter 40 merjascev in svinj obeh priznanih deželnih pasem; razen tega pa še manjše število brejih mladih svinj.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

16. nov.: 7.15 verski govor — glasba. — **17. nov.:** 14.30 tedenski pregled — umetn.-zgod. spomeniki na Koroškem. — **18. nov.:** 14.30 zdravnik — iz kmet. soc. zavarovanja. — 18.30 za našo vas. — **19. nov.:** 14.30 za gospodinjo — glasba (godci iz Slov. Plajberka). — **20. nov.:** 14.30 saksofon in klavir. — **21. nov.:** 14.30 sodobna vprašanja. — **22. nov.:** 8. 45 iz slov. literature (sonet) — šport, — 18.30 poje oktet „Slavček". — **23. nov.:** 7.15 verski govor — glasba.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

14. nov.: 12.00 lahka glasba — 12.40 slov. narodne pesmi — 13.00 slov. orkestr. glasba — 14.40 veseli slov. napevi — 16.00 slov. sol. glasba — 18.45 narodne pesmi — 19.40 harmonika — 20.15 ob 250-letnici Slovenske filharomnije.

15. nov.: 12.00 koncert — 13.00 jezikovni pogovori — 14.00 narodna glasba — 17.00 umetne in narodne — 18.15 „Matiček se ženi" (glasba) — 21.15 domači napevi.

16. nov.: 8.15 zabavna glasba — 9.40 narodne iz Štajerske — 10.00 slov. orkestr. glasba — 11.40 slov. narodne — 15.10 zabavna glasba — 18.15 narodne.

17. nov.: 12.00 koncert — 13.00 tam, kjer teče bistra Zila — 16.00 arije — 18.30 jezikovni pogovori — 18.40 narodne pesmi — 20.10 od Heydna do Dvoržaka.

18. nov.: 12.00 koncert — 16.00 koncert — 18.00 narodne.

19. nov.: 12.00 koncert — 14.40 veseli godci.

Was drin ist im Linde
das gibt er auch her
und willst Du ihn stärker,
dann nimm einfach mehr!
Linde

RADIO TRST II

306,1 m ali 980 kc sek

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00 — Ob nedeljah: 8.00—24.00 — Poročila dnevno: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. — Ob nedeljah: 8.15, 12.45, 19.45, 23.15.

13. nov.: 14.15 slovenske ritmične pesmi. 19.00 slovenščina za Slovence. 21.00 radijski oder — Berserio Viktor: „Nadloga gospoda Traveta" nato glasba iz revij. — **14. nov.:** 13.00 glasba po željah. 19.00 osebnosti in usode naših dni. 21.15 Iz zgodovine pomorstva. — **15. nov.:** 13.30 kulturni obzornik. 19.00 pogovr z ženo. 20.00 večerni koncert. 21.00 malo za šalo - malo zares. 22.26 večerne melodije. — **16. nov.:** 11.30 oddaja za najmlajše. 12.15 od melodije do melodije. 13.00 glasba po željah. 15.00 koncert pevskega zbora iz Mačkovelj. 16.00 malo za šalo — malo zares. 20.00 slovenski motivi. 21.30 izbrana lirika. — **17. nov.:** 13.30 kulturni obzornik. 18.15 koncert. 19.00 mamica pripoveduje. 20.40 Dvorakovi slovanski plesi. — **18. nov.:** 13.00 Glasba po željah. 20.00 slovenski motivi. — **19. nov.:** 13.30 kulturni obzornik. 19.00 zdravniški vedež. 20.30 šola in vzgoja. 21.30 vokalni kvartet. — **20. nov.:** 19.00 slovenščina za Slovence. 21.00 priljubljene melodije. — **21. nov.:** 13.00 glasba po željah. 21.30 koncert prof. Mirce Sancinove.

Mestno gledališče v Celovcu

Začetek predstav ob 20. uri

14. nov.: „Der Barbier von Sevilla", komična opera v dveh dejanjih, prvič.
15. nov.: „Viktoria und ihr Husar", opreta.
16. nov.: „Der Bettelstudent", opereta.

Firme **Kärntner Reisebüro, Paul Springer, Dossi & Ruttnig**
sporočajo vsem zanimancem in poslovnim prijateljem ustanovitev
poslovne skupnosti

Kärntner Verkehrsgesellschaften (KGV)

Kärntner Reisebüro, Paul Springer, Dossi & Ruttnig

ki posluje od 1. novembra 1952 v uradu Kärntner Reisebüro, Celovec, Neuer Platz 2, telefon 43-21

Prirejamo in aranžiramo:
Zimske športne vožnje v najlepša smučarska področja v tu- in inozemstvu
Bivališča za odmore, tedenske aranžmane po posebno ugodnih cenah
Tudi letošnjo zimo s Smučarskim ekspresom v Mallnitz in Badgastein

Vsa pojasnila, programi in prijave v poslovalnici KVG KÄRNTNER REISEBÜRO, Celovec-Klagenfurt, Neuer Platz 2, tel. 43-21 in pri vseh podružnicah, ki jih ima Kärntner Reisebüro

Elektro-Hubmann
Instalacije svetlobnih, pogonskih in strelovodnih naprav
Beljak-Villach, Gaswerkstrasse 4
Telefon 61-87

VOLNA ZA PLETENJE
v vseh vrstah in barvah po najugodnejših cenah v strokovni trgovini
MAX POLLANZ
Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstr. 8a

Barhenti, flanele in vsake vrste blago
najceneje pri **Max Woger's Erben**
Beljak-Villach, Draubrücke. Tel. 48-75

Dobro jutro — dober dan,
SCHLEPPE-pivo vsaki dan!

Prodam nekaj izvodov knjig:

1. Nemško-slovenski slovar.
2. Slovensko-francoski slovar.

Naročila sprejemam tudi iz inozemstva. Naročila pod značko „Janez" je poslati na naslov „Našega tednika".

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 Š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika", kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

ČEVLJI Graf
SO RES NAJBOLJŠI
Celovec-Klagenfurt, Burgg.

Kdor išče delavca, kdor išče službo, ako kaj kupuješ, ako prodajaš — k vsemu Ti pripomore Mali oglas v „Našem tedniku".

Iščem stoječ les. Plačam najvišje cene. — Ponudbe je poslati na upravo „Našega tednika" v Celovcu.

Nekaj zelo dobrih štedilnikov (Küchenherde) poceni prodam.
Starinar FUCHS
Celovec, Salmstrasse 4

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Prechtl

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 14. do 20. XI.: „Bergheimat"

Stadtheater

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.
Od 14. do 20. XI.: „Der Dreckspatz und die Königin"

BELJAK VILLACH

Bahnhoflichtspiele

Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30, ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri dopoldne.
Od 14. do 20. XI.: „Der bunte Traum"

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

Od 15. do 16. nov.: „Der Millionär" (tudi za mladino)
Od 19. do 20. nov.: „Der schwarze Korsar" (za mladino prepovedano).

KINO DOBRLA VAS

Sobota, 15. nov.: „Die grosse Kurtisane" (ni za mladino)
Nedelja, 16. nov.: „Die grosse Kurtisane"
Sreda, 19. nov.: „Der Verdammte der Inseln" (ni za mladino).

Oglašuj v našem listu

Hubert TUMPOLD
Gradbeno, portalno, industr. steklarstvo, zrcala, okvirji, moderno brušenje
BELJAK - VILLACH
Gerbergasse 21a, Tel. 64-02

MÖBEL
lepe oblike in poceni v veliki izbiri
BELJAK
Kulterer VILLACH
Italienerstr. 1

KÄRNTNER
AUTOSALON
lastnik Alex Polgar
HERRENGASSE 10
Celovec - Klagenfurt, Tel. 44-24
LOHNER-motorni kotači in avtomobili
tovarniško novi ali priložnostni nakupi
Prodaja - nakup - komisija

ZA PRIPRAVO KOLIN
KUPITE ČREVA VSAKE VRSTE
žlahtne in mešane začimbe, kolofonij in drugo
Dnevno točno razpošiljanje po pošti
V STROKOVNI TRGOVINI
MAX GRAMILLER
CELOVEC-KLAGENFURT, Adlergasse 14, Telefon 45-59

List izhaja vsak četrtek. — Naroča se pod naslovom „Naš tednik", Celovec, Viktringer Ring 26. — Naročnina mesečno 3 šil., za inozemstvo 4 dolarje letno. — Lastnik in izdajatelj Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik Albert Sadjak. — Tiska tiskarna Družbe sv. Mohorja, vsi v Celovcu, Viktringer Ring 26. — Tel. štev. uredništva in uprave 43-58. — Poštni čekovni urad štev. 69.795.